

SIMBRA

Telershandleiding

CHD 1930

'n Leeftyd se toegewyde teling het ons by die punt gebring waar ons embrioprogram die beste genetika saambind

CHD 1824

CORZEL
SIMBRA STOET

CORNELIS DERKSEN | 082 415 0515 | Viljoenskroon
zeldaderksen@gmail.com

INHOUD

Brief van die President	2
HOOFSTUK 1 – Inleiding	
Waarom die Simbra-ras?	4
Teelprogram	6
Opsomming van Simbra-teelprogram en vordering	8
Standaard van uitnemendheid	12
Bepaal 'n doelwit	17
HOOFSTUK 2 - Registrasie van kalwers en DNA-protokolle	
Wet op Die Verbetering en Diere-identifikasie	19
Die Simbra-nommeringstelsel	20
Branding en tatoeëring	20
Protokol vir die registrasie van kalwers en DNA-versamelings	22
Genetiese toestande	24
Tau Fase D - gevul met voedingswaarde	29
Voeding	31
HOOFSTUK 3 - Die Basiese Opnamestelsel	
Wanneer om prestasiedata op te neem	34
Die LRF-toetsplan en verduideliking van BTW's	37
Voerdoeltreffendheid - Netto Voer inname	42
Belangrikheid van kontemporäre groepe	45
Belangrikheid van genetiese koppeling	49
Uitskieters	49
Kudde gesondheid	50
Biosekuriteit kontrole blad	52
HOOFSTUK 4 - Reëls en Protokolle	
Verkoopreëls	55
Keurings	60
HOOFSTUK 5 – Verstaan BTW's	
Faktore wat genetiese vooruitgang bevorder	61
Geskatte teelwaardes en akkuraatheid	62
Genomika	65
DNS die sleutel tot jou dier se potensiaal	67

ADVERTENSIES

Algar IND BK	41	Glen Aggy Simbras	51	RVB Simbras	54
Allfex	18	JacMar Simbra	3	Steinfurt Simbra	58
André Kock & Seun	56	Jamica Simbra	9	TAU Mills · Feeds	28
Bleka Trust	21	Kamab Simbra	69	Trifecta Simbra Groep	72
Brasim Simbra	IBC	Kiriaké Simbras	44	Venema Broers Simbras	70
Corzel Simbra Stud	IFC	Molatek	32	Vleisberg Simbras	39
Delft	15	Ondeka	10	Vleissentraal	59
Duo Simbra	47	Reggeraai Simbras	66	Zimeyer Boerdery	26-27
Fiducia Simbra	30	Richter Simbras	25	Zinkev Simbra	48
GerLou Simbras	63	Rumba Simbra	OBC		

SIMBRA KANTOOR 051 786 0721

**Alle data indiening,
Veilings & Skou inskrywings en navrae:** office@simbra.org

Rasdirekteur: Kobus Bester
kobusbester@simbra.org

Data Analis: Matthew Kinghorn
matthew@simbra.org

Data Capturer: Amanda Lessing
amanda@simbra.org

Koordinering van publikasie:

Firefly Publications (Pty) Ltd Charmainé Alberts 082 922 3747 · E-pos: palberts@telkomsa.net · **Ontwerp deur:** Caria Vermaak

Brief van die President

- TITO VORSTER

Beste Simbra Lid,

Namens die Simbra-beestelersgenootskap van Suider-Afrika wil ek my dank uitspreek teenoor U vir die oorweging van Simbra-beeste vir u produksiestelsel en wens u alle sukses in u Simbra-beesvleisonderneming toe. Die beesvleisproduksieklimaat ontwikkel voortdurend en vereis progressiewe telers om aan ekonomiese eise te voldoen. By Simbra is ons missie om gehaltesdiens en leierskap te lewer wat genetiese vordering binne die ras bevorder en 'n hoë opbrengs op belegging vir ons gewaardeerde lede verseker. Parallel met die vereistes van die wêreldwye veebedryf, hoop ons dat Simbra-telers ons visie deel om veilige, hoë gehalte gesogte beesvleis winsgewend te produseer, terwyl dierewelsyn en 'n lae koolstofvoetspoor gehandhaaf word.

Hierdie Telershandleiding het ten doel om Simbratelers van die noodsaaklike inligting, procedures en gereedskap te voorsien om ingeligte besluite

te neem en dit in hul produksiestelsels toe te pas. Sodoende fasiliteer die winsgewende produksie van 'n hoogs gesogte produk wat goed aangepas is vir Suid-Afrika se unieke en diverse boerderytoestande en aan die eise van die beesvleisbedryf voldoen.

Dankie aan die volgende partye en individue wat hierdie publikasie moontlik gemaak het.

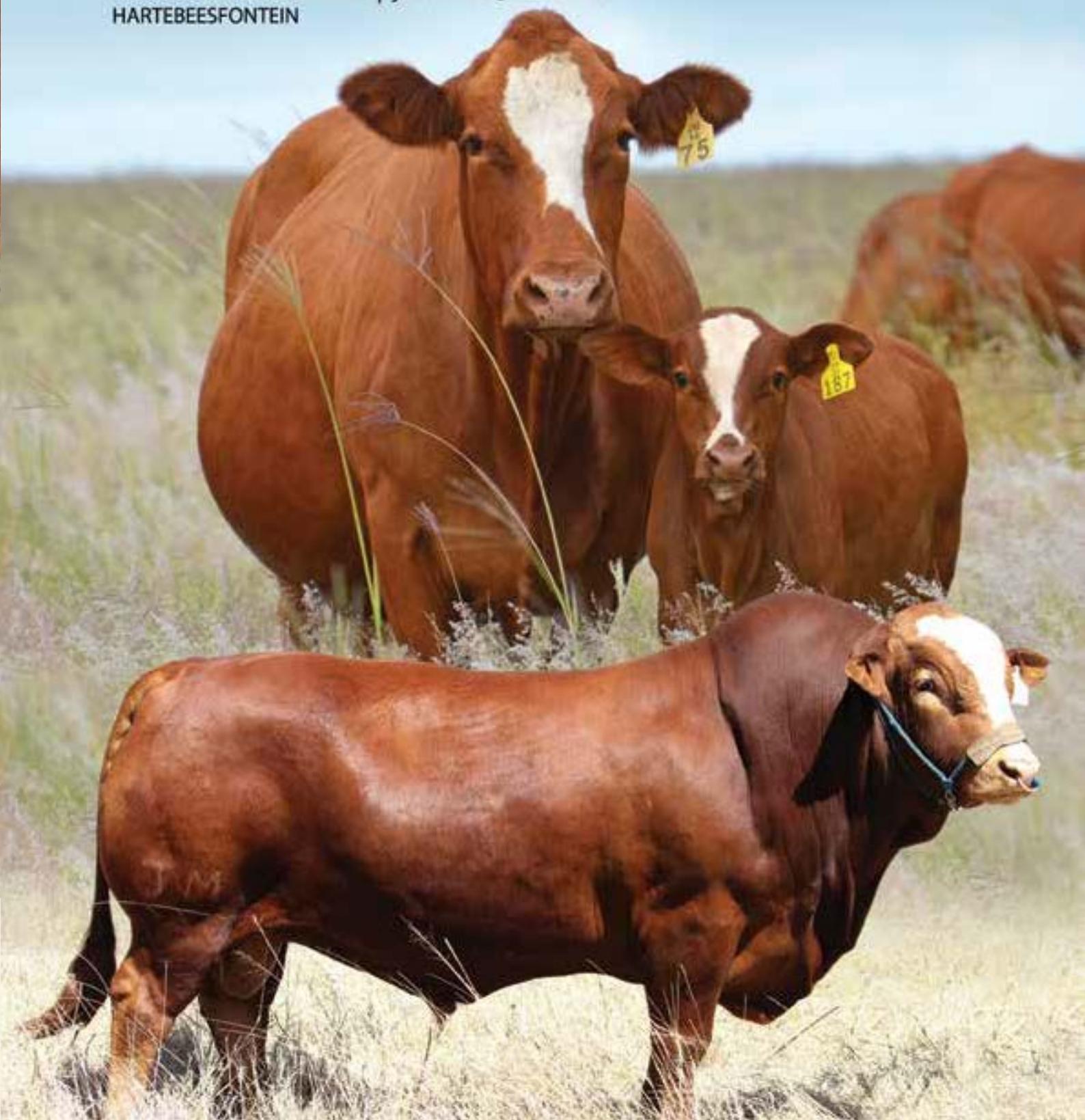
- Ons Simbra Telers vir die keuse van Simbra as hul ras
- Diensverskaffers wat die geleentheid aangegryp het om te adverteer
- Die redakteur, Simbra Office-span en bemarkingskomitee vir u toewyding en harde werk.

Geniet die handleiding, lees dit gereeld, gee jou terugvoer aan die kantoor. Welkom by die Simbra Familie, ons sien uit daarna om saam met jou te werk.

JacMar

Simbra's

Jaco Maré 082 388 4294 | jacomare@lantic.net
HARTEBEESFONTEIN

Fokus op jou toekoms!

“Die Simbra is ‘n geharde, gladde bedekte, goed aangepaste ras, met viriele, sterk gespierde, goed groeiende bulle en vroulike, vrugbare, hoogs funksionele koeie. ‘n Ras wat die beste van die Simmentaler en die Brahmaan besit, deur middel van behoue heterose daarop verber en wat die potensiaal het om goeie gehalte beesvleis doeltreffend te produseer, en weens die aanpasbaarheid van die ras veral in ekstensiewe veeteeltgebiede maar ook in intensiewe omstandighede.”

Waarom die Simbra Ras?

Die evolusionêre ontwikkeling van Simbra se basisrasse verskil baie. Die Simmentaler van Sentraal-Europa is aangepas vir lang koue winters en gebruik vir beide melk en beesvleis. Zebu-beeste, die genetiese poel waaruit die Brahmaan-ras afgelei word, kom uit Indië, ‘n omgewing van hitte, humiditeit, siekte en parasiete. Die doel van die Simbra was om ‘n ras saam te stel wat kon aanpas by diverse Suidelike Afrika omstandighede, nie net die fisiese omgewings nie, maar ook produksiestelsels en markvereistes. Om hierdie doel te bereik, is die melk- en beesvleisproduksievermoë van die Simmentaler gekombineer met die aanpasbaarheid, siekteweerstand en gehardheid van die Brahmaan. Die Simbra ras het ontwikkel in ‘n maklike boerbees ras, met uiters doeltreffende koeie as moeder en reproducerders, en bulle as vaars van bulkalwers wat gedy in produksiestelsels en verse wat effektiewe reproducerende moeders is.

Waarom stoetteling?

Die verskil tussen stoetteling en kommersiële teling behoort die aantekening van stamboomdata, prestasiedata en verwerking, interpreting en toepassing daarvan te wees. Daar moet ‘n meetbare proses ingespan word om te verseker dat stoetdiere genetiese vordering maak, en uiteindelik bewese genetiese meerderwaardigheid het en kan oordra na die volgende generasie diere – beide stoet en kommersieel. Dit is ook belangrik om dit alles in balans te doen, met genoegsame klem op genetiese eienskappe asook fenotipiese eienskappe – alles van ekonomiese belang met die oog op optimale benutting van alle hulpbronne.

Teel-program

Die moderne rasontwikkeling verskil van vorige teelprogramme wat geslotte kuddeboekbeleid geïmplementeer het en die vloei van gunstige gene beperk het. Simbra glo nie in 'n geslote kuddeboek konsep, die oorheersing van 'n paar vaars vaar, inteling of seleksie gebaseer op visuele evaluering alleen nie. Simbra floreer op die maksimalisering van heterose-effekte en is gekant teen enige vorm van inteling wat lei tot die verlies van binne-ras heterose.

As gevolg van die groot omgewingsvariasie waaronder Simbra telers, sowel as verskillende bulkopervoorkeure, glo ons in die instandhouding van gesonde genetiese variasie binne die ras, sodat telers 'n tipe dier kan ontwikkel wat die beste in hul omgewing presteer. Buigsaamheid word toegelaat om Simbras deur die oop kudddeboekbeleid te teel sodat 'n teler die optimale kombinasie kan dikteer wat die beste geskik is vir sy omgewing, bestuur en kliënte. Die omgewing bepaal die ideale bloedsamestelling. In gematigde streke waar speenproduksie belangrik is, is ons geneig om 'n hoër persentasie Simmentaler te sien, en waar omgewingstresvlakke hoër is, is ons geneig om 'n hoër persentasie Brahmaan te sien wat deurkom.

Die algehele doel waarna ons streef, is om 'n dier te teel wat 'n winsgewende produsent is en waarvoor daar 'n vraag in die bedryf is. Die Simbra telers beoog om 'n mediumraamdier te teel, aangepas by sy/haar omgewing, wat goed sal presteer in ekstensiewe omgewings. Reproduksie geniet die hoogste prioriteit op alle vlakke, en by Simbra is die beste barometer van die korrekte konstitusie (vermoë van 'n dier om kondisie te handhaaf en volhoubaar te reproduuseer), gehardheid (reaksie op omgewingstres) en aanpasbaarheid (om in 'n sekere omgewing te floreer en te produseer).

SIMBRA Teelprogram

Simbra CUM Register (AA)	
♂	♀
Simmentaler (Registered) X	Sanga/Sanga Composites X
Simmentaler (Registered) X	Zebu/Zebu Composites X

Simbra F1 Register (A)	
♂	♀
Simbra (Any F Generation) X	Brahman (Registered) X
Simbra (Any F Generation) X	Simbra CUM F0 X
Simbra[Any F Generation] X	Simmentaler (Registered) X
Simbra (Any F/4)	Any Beef Breed with 25% Brahman Influence (Registered) X
Any Beef Breed with 25% Brahman Influence (Registered) X	Simbra (Any F/F4) X
Simmentaler (Registered) X	Brahman (Registered) X
Simmentaler (Registered) X	Simbra CUM F0 X
Simmentaler (Registered) X	Simbra (Any F Generation) X
Brahman (Registered) X	Simmentaler (Registered) X
Brahman (Registered) X	Simbra CUM F0 X
Brahman (Registered) X	Simbra[Any F Generation] X

Simbra F2 Register (B)	
♂	♀
Simbra (F1/F2/3/4/SP)	X
Simbra F1	X
Simbra CUM F0 or Simbra CUM #1 (If Sire Verified)	X
Simbra F2 Register (C)	
♂	♀
Simbra (F2/F3/4/SP)	X
Simbra F2	X
Simbra (F2/F3/4/SP)	X
Simbra F2	X
Simbra F3 Register	
♂	♀
Simbra F3	X
Simbra F3	X
Simbra F3/SP	X
Simbra F3	X
Simbra SP Register	
♂	♀
Simbra F3/SP	X
Simbra F3	X

* Only female animals born out of Simbra CUM F0 cows may be added to the F2 register. Shown by the symbol ♀

* Any F1 Cow Inspected Before 1 March 2013

Symbol ♂

* All animals to be registered must be inspected and approved by a Society Official, in accordance with the Breeds Standard. This includes any animal to be introduced into the Simbra CUM FD Register.

* Any Curn Female that has been Simbra Sire Verified, becomes a Simbra CUM F2

Some Examples of The Different the Breeds Found in S.A	
♂	♀
Sanga	Afrikaner, Bonamara, Tuli, Nguni, Drakensteiger, Hugenoot
Zebu	Boram
Bos Tauros	Angus, Hereford, Charolais, Limousin, Wagyu

Opsomming van SIMBRA-TEELPROGRAM en vordering

Let asseblief daarop dat die Verordeninge hieronder met betrekking tot die Teelprogram en -beleid opgesom word en slegs van die mees relevante inligting bevat, die volledige oorspronklike afskrif van die Grondwet kan verkry word vanaf die Simbra-webwerf (www.Simbra.org) of die Simbra-kantoor.

1.2.1) Die Simbra-kuddeboek

Basis diereregister: Dit is saamgestel uit enige geregistreerde en vaarvaar geverifieerde Simmentaler- of Brahmaandiere.

F0 Ontwikkelingsregister: Dit is saamgestel uit Simbra-tipe CUM-diere wat vanaf 1 Maart 2013 vir inspeksie aangebied word wat voldoen aan die inspekteur se fenotipiese evaluering volgens die Rasstandaarde. Hierdie dier word geïdentifiseer met 'n AA-merk in haar oor; enige bulkalf wat uit 'n F0 CUM-dier gebore is, is nie vir registrasie nie. Die teelbeleid wat op 9 September 2021 goedgekeur is, laat die bekendstelling van F0 CUM-diere uit die volgende kruise, geregistreerde en vaarvaar geverifieerde Simmentaler x Sanga/Sanga komposiete; geregistreerde en vaarvaar geverifieerde Simmentaler x Zebu/Zebu komposiete; geregistreerde en vaarvaar geverifieerde Brahmaan x Bos Taurus/Sanga/Sanga Composites toe. Vroulike nageslag as gevolg van enige van die bovenoemde kruise kan as F0 CUM-diere bekendgestel word .

F1 Ontwikkelingsregister: Dit is saamgestel uit dogters en seuns van verskeie/enkel vaar parings van basisdiere wat voldoen aan die vereistes wat deur die raad bepaal word, en moet van ten volle geregistreerde Simmentaler-, BrahmaanBrahmaan- of Simbra Bulle kom. Nageslag as gevolg van kruise tussen geregistreerde basis vaarnes (Simmentaler / BrahmaanBrahmaan) met Simbra F0 CUM vroue kan vroulike F1 nageslag by die F1-ontwikkelingsregister gevoeg word, manlike nageslag as gevolg van hierdie kruise is nie vir registrasie nie. Volgens die

besluit wat op 9 September 2021 geneem is, kan parings van enige geregistreerde Simbra-bul met F0 CUM-vroulike nageslag as F1 laat regstreer. 'n Geregistreerde Simbra F3/F4 gekruis met enige geregistreerde vleisbeesras wat 'n minimum van 25% Brahmaan-invloed bevat, het nageslag wat in aanmerking kom vir die F1-ontwikkelingsregister. Vanaf 1 Maart 2013, enige Simbra F0 CUM wat voldoen aan die Inspekteurs evaluering en is Simbra vaar-geverifieer deur DNA verifikasie, is in aanmerking kom om 'n F1 CUM geword.

F2 Ontwikkelingsregister: Is saamgestel uit dogters en seuns van verskeie / enkele vaar parings van F1 x F1 x F1, F2, F3, of ten volle geregistreerde diere Die Simbra is 'n kombinasie van Simmentaler en Brahmaan en op 'n F2 Register vlak moet duidelik vertoon die eienskappe van beide hierdie rasse

F3 Ontwikkelingsregister: Is saamgestel uit dogters en seuns van enkele vaar parings van F2 x F2, F3, of ten volle geregistreerde diere.

Ten volle geregistreer: Is saamgestel uit dogters en seuns van enkele vaar parings van F3 x F3 of ten volle geregistreerde diere kom in ag vir registrasie in die finale / ten volle geregistreerde kuddeboek.

Behalwe in die geval van Simbra CUM F0 en CUM F1 mag geen Simbra met horings geregistreer word nie.

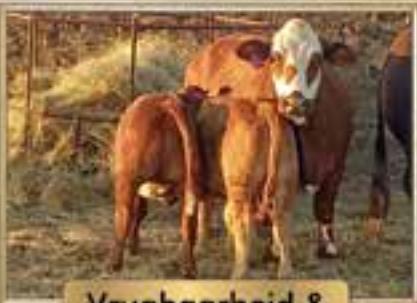
1.2.2) Registrasie/opname in die kuddeboek

Inspeksie is 'n voorvereiste vir registrasie, geen dier sal andersins geregistreer word nie, behalwe deur spesiale goedkeuring van die Rasdirekteur. Diere

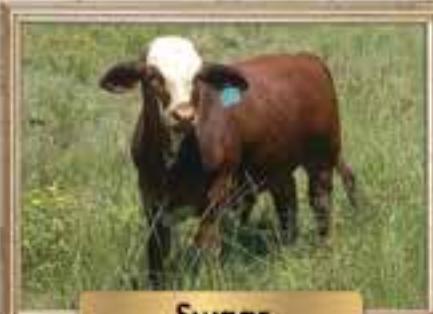
JHA- die gesig van die toekoms

SELEKSIE

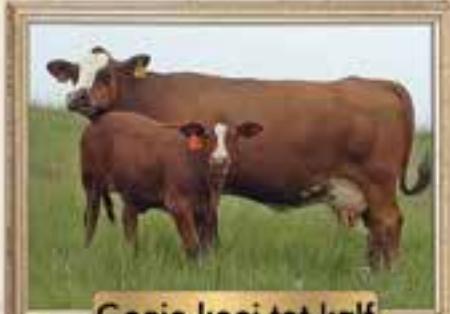
word gedoen op die volgende Simbra eienskappe

Frugbaarheid & melk

Swaar speenmassa

Goeie koei tot kalf gewig verhouding

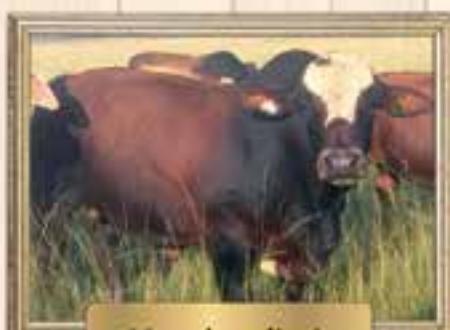
Beste Genetika

Manlikheid & bespiering

Kapasiteit vir vleis

Haarkwaliteit

Aangepas vir ekstensiewe beesvleis produksie

Eenvormigheid

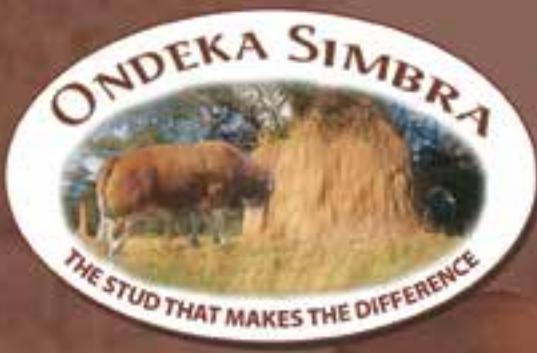

Mediumraam

Taalikse Bul Produksieveiling
Augustus, Bull Ring Veilingshuis

RUSTHOEK, VOLKSRUST

JANCO 072 364 3047 | JAMES 082 781 4135

By Ondeka Simbra is ons doel om hoogs aanpasbare, vrugbare Simbras met goeie groei-eienskappe te teel, wat genoeg vetneerlegging het en baie vleis dra om 'n verskil in ons kliënt se sak te maak.

Om ons teeldoelwit te verifieer, ondersteun ons ons visuele seleksie met belangrike eienskappe.

1. Vrugbaarheid - Deur herhaalde seleksie van vervangingsverse en bulle uit vrugbare moeders.

2. Skandering - Vir die afgelope 10 jaar het Ondeka Simbra hierdie tegnologie gebruik omdiere te identifiseer wat die genetiese vermoë het om vet neer te lê terwyl hulle onder ekstensiewe boerderypraktyke moet groei. Skandering maak dit ook moontlik om vir 'n groter oogspier te selekteer om meer vleis aan 'n kwaliteit karkas te produseer.

3. Data - Meting van alle gewigte wat gebalanseerde groei-eienskappe aan ons nageslag verseker.

Ondeka Simbra het 'n 5-ster-gradering vir "Completeness of Performance", wat verseker dat ons funksioneel doeltreffende diere teel wat nie net die oog vang nie, maar ook ondersteun word deur hoogs akkurate betroubare data.

By Ondeka Simbra kan jy weet, wat jy sien is wat jy kry!

Mirko +264812165939

Werner +264813665177

wilckens@iway.na

wat nie inspeksie slaag nie, word in die Kuddeboek verwerp en gekanselleer. Daar sal van 'n dogter van 'n verwerpte ouer verwag word om geïnspekteer te word voordat sy as F0/F1 geregistreer kan word. Die raad handhaaf die reg om enige registrasie of opname wat reeds gedoen is, te kanselleer indien vals/verkeerde inligting verskaf is.

1.2.3) Kennisgewing van geboortes en opname van kalfboekdiere

Die geboorte van 'n kalf moet deur die teler op die voorgeskrewe geboortekenniskennisgewingvorm of in 'n ander goedgekeurde formaat by die kantoor aangemeld word, ongeag of sodanige kalf lewendig/ dood gebore is, rasgebore of 'n kruis is, of vir registrasie behou word of nie. Kalfgeboortes moet binne 122 dae na geboorte aangemeld word by die kantoor.

1.2.4) Identifikasie

Die aanvaarde stelsel van permanente identifikasie van diere is 'n oor-tatoeëring wat deur telers met

die grootste sorg en welstand van die dier toegedien moet word. Kalwers wat lewendig gebore word, moet deur die teler (verkieslik) in die linkeroor geïdentifiseer word met behulp van die telers se goedgekeurde kuddeletters, die laaste twee syfers van die jaar waarin die kalf gebore is, gevvolg deur opeenvolgende getalle wat die volgorde aandui waarin die kalwers gebore is en daarna gevvolg deur die korrekte letter agtervoegsel. E.g. CBG2125C sou die 25ste kalf wees wat in 2021 gebore is en die C-agtervoegsel duï aan dat hierdie kalf 'n F3-kalf is. Terwille van maklike rekenaar sortering word voorgestel dat die eerste kalf, indien minder as 90 kalwers per jaar in 'n kudde gebore word, bv CBG2111C genommer word, en indien meer as 90 kalwers per jaar geregistreer word, CBG21101C. Die tabel hieronder verduidelik hoe die agtervoegsels toegeken word. Die Simbra generasie agtervoegsel is altyd een simbool hoër as die laagste agtervoegsel van die ouer en "gradeer" op tot 'n F4 of stoetboek behoorlike dier.

Moer	x	Stoetvaar	=	Kalf
Basis (Simmental)	x	Basis (Brahman)	=	A
AA	x	A	=	A
AA	x	B	=	A
AA	x	C	=	A
A	x	A	=	B
A	x	B	=	B
A	x	C	=	B
B	x	B	=	C
B	x	C	=	C
C	x	C	=	Geen agtervoegsel (SP)
SP	x	SP	=	Geen agtervoegsel (SP)

Geen identifikasienommerkombinasie mag herhaal word nie. F0 CUM- en F1 Cum-diere word geïdentifiseer deur die teler se kuddebriewe en 'n identifikasienommer wat nog nie voorheen gebruik is nie, gevvolg deur 'n AA of 'n A vir F0- en F1 CUM-diere onderskeidelik.

66

'n Standaard van uitnemendheid van 'n ras is 'n gedetailleerde handleiding wat slegs gebaseer is op voorkoms en word deur telers, keurders en beoordelaars gebruik vir die identifisering van diere met wenslike eienskappe.

Standaard van Uitnemendheid

Die ras is par excellence 'n medium-geraamde moederras met die kenmerkende eienskappe van uitgebreide aanpasbaarheid, hoë vrugbaarheid, goeie moedereienskappe (maklike kalwing, goeie melkproduksie), hoë relatiewe speengewig, en ook die vermoë om 'n wenslike karkasgewig direk van die veld af te produseer. Die Simbra Standaard van Uitnemendheid bestaan uit drie dele. 1.3.1) Algemene voorkoms; 1.3.2) Konformasie; 1.3.3 Diskriminasie en diskwalifikasies.

1.3.1 Algemene voorkoms

1. Suiwerheid	<ul style="list-style-type: none"> Kenmerkende eienskappe moet voldoen aan hierdie Standaard van Uitnemendheid: 'n aangepaste beesras met die goeie eienskappe van beide vleis en aanpasbaarheid. Die Simbra is 'n kombinasie van Simmentaler en Brahmaan en op 'n F2 Register vlak moet die eienskappe van beide hierdie rasse duidelik vertoon word.
2. Tipe, balans en vorm	<ul style="list-style-type: none"> 'n Veelsydige ras wat 'n voldoende hoeveelheid vleis en melk het Diere moet duidelike suiwerheid van geslag vertoon, en 'n goeie raam, simmetries uiteengesit word en vierkantig staan met agterpote wat wyd geplaas is. Bulle moet meer gespierd wees as vroulike diere.

3. Karakter	<ul style="list-style-type: none"> • Temperament: Kalm, gemaklik hanteerbaar met 'n wakker voorkoms. • Geslagsegtheid (Bulle): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sterk, manlik met goeie algehele spierontwikkeling, veral op nek en skof, oor die voorarm, skouer, oogspier en agterkwart. ▪ Geen oormatige vet nie, veral in flanke, brisket en om die stertwortel. ▪ Goed ontwikkelde eenvormige testes en epididymis, skede nie ongewens en onbeheerbaar nie. ▪ Meer harigheid, nie grof of wollerig nie en verdonkering oor die nek en skof en oor die kruis en dye. • Geslagsegtheid (vroulik): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vroulike voorkoms, wigvormige buitelyn, veral wanneer dier in melk is. ▪ Nie oor-gespierd, groot, swaar of robuust nie. ▪ Geen oormatige vet neerlegging/aanpakking op enige deel van die liggaam nie. ▪ Goed ontwikkelde geslagsorgane en 'n goed gehegde gebalanseerde uier. ▪ Verse met visuele uier- en speenontwikkeling.
4. Gehalte	<ul style="list-style-type: none"> • Gewrigte ferm en droog, hare kort en dig met gladde tekstuur, vel buigbaar, sag en soepel, van medium dikte, hoewe sterk, geslote, en van goeie gehalte en tekstuur.

1.3.2 Konformasie

1. Kop en nek	<ul style="list-style-type: none"> • Kop: Voldoende breedte met matige lengte. • Voorkop: Goeie breedte tussen oë, wat 'n matige kurwe kan vertoon. • Oogbanke: Prominent, groot met betroubare, dik vel om die oë. Nie te prominent by vroulike diere nie. • Neus: Wyd, ovaalvormig en sterk. • Bek: Wyd en breed met sterk lippe. • Neusgate: Wyd geplaas, groot en ovaal. • Tande: Groot en sterk, snytande pas goed teen die kussing in die bo kaak. • Horings: Natuurlik poenskop of onthoring. • Ore: Matige lengte, redelik wyd en buigsaam, sonder oormatige haardedecking op die binneste gedeelte. • Oë: Groot, helder, met 'n kalm uitdrukking, funksionele oogledde wenkbroue wat effens afwaarts insink en oë teen insekte, gras en son beskerm. • Nek: Gespierd in bulle, slank by vroulike dieree, goed geheg aan kop en skouers, matige ontwikkeling van keelvel wat los en gevou voorkom. • Skof: Goed ontwikkelde afgeronde skof by bulle, klein by vroulike diere.
2. Voorkwarter / skouer / brisket	<ul style="list-style-type: none"> • Skouerblad: Helling effens vorentoe van bo na onder (gesien van bo in 'n afwaartse rigting) met die gewenste boog en sterk spieraanhegting aan die bors, skof en nek (vol agter skouers). • Skouers: Goeie breedte tussen die skouerpunte, egter nie prominent nie. • Bors: Goeie relatiewe borsdiepte en breedte, (Brisket nie te prominent nie). • Voorarm: Goed gespierde voorarm by bulle.
3. Middelstuk	<ul style="list-style-type: none"> • Lank, wyd en diep met goeie sprong van rib. • Moet goed inskakel tussen voor- en agterkwarte. • Rug is reguit, lank, breed met goed ontwikkelende bespiering . • Lende is breed en goed gevul op ribbekas teen ruggraat. By bulle vertoon lendespiering verkiesslik prominent. • Ribbes is breed, lank en goeie sprong, skuins effens na agter.

1.3.2 Konformasie

4. Agterkwart	<ul style="list-style-type: none"> Lank, wyd en diep met goed ontwikkelde spiere, wat die agterkwarte stewig by die middelstuk aansluit. Goeie breedte tussen heupe en sitbene. Heupe vertoon effens prominent by vroulike diere. Kruis het goeie lengte van heup na sitbene tot penne met 'n duidelike helling van voor na agter wat van die kant af gesien word. Dye is wyd, goed gespierd, buite dye wat onder die flank strek tot 'n goed ontwikkelde tweede dy; binne dye is ruim gevul met voldoende lengte van boudspier. Stertwortel vertoon 'n effense kurwe, nie te diep geheg aan kruis nie. Stert is lank met 'n goeie hanteerbaarheid.
5. Bene, hoewe, standpunt en stride	<ul style="list-style-type: none"> Bene: Sterk, ovaal en wyd geplaas om 'n maklike en vry bewegende gang te faciliteer. Fynner beenstruktuur by vroulike diere. Gewrigte: Sterk, ferm, veerkragtig, goed ontwikkel en droog met die regte hoek. Hakskeensening (Achilles) goed ontwikkel. Hoewe: Eenvormig, van medium grootte, ovaal, diep, geslote en moet die gewig van die dier goed verplaas en eweredig verspreid kan dra.
6. Uier en spene	<ul style="list-style-type: none"> Uier: Goed aangeheg aan die voorkant en agterkant, lank, breed en van matige diepte. Vertoon vier duidelik gedefinieerde en gebalanseerde kwarte. Uier bedek met kort, sagte, syagtige hare. Spene: Eenvormig, silindries, gepunt en vierkantig geplaas en van voldoende lengte en grootte.
7. Vel en hare	<ul style="list-style-type: none"> Vel van matige dikte, nie gegespe nie, buigbaar, los en soepel. Hare kort, blink en effens olierig op aanraking.
8. Kleur en pigmentasie	<ul style="list-style-type: none"> Pigment is nie 'n voorvereiste vir vroulike diere nie, maar word sterk aanbeveel. F1- tot SP-bulle moet meer as 50% pigment per oog hê. Haarkleur kan wissel.
9. Grootte en gewig	<ul style="list-style-type: none"> Mediumraam diere, wat 'n lae onderhoudsenergie vereiste het en gereeld in natuurlike toestande reproduuseer.

1.3.3 Diskriminasie en diskwalifikasies

Klem moet op funksionele doeltreffendheid geplaas word. Diere met aangebore gebreke of ander gebreke wat die funksionele doeltreffendheid van die dier benadeel, moet in ooreenstemming met die Grondwet gediskwalifiseer word.

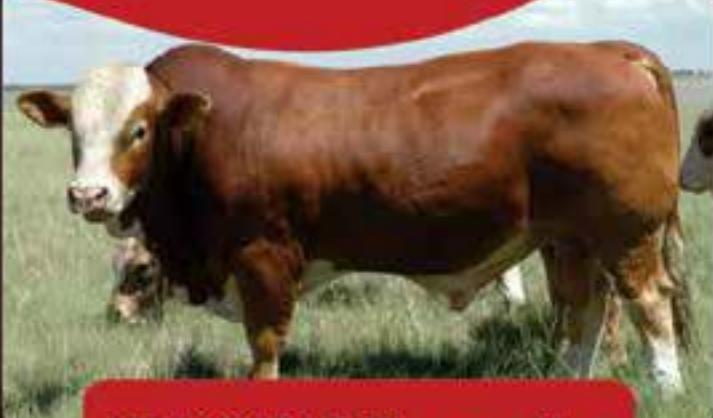
KRITERIA VIR DISKWALIFIKASIE	
1. Algemeen <ul style="list-style-type: none"> Tekens van onsuiwerheid. Temperament – aggressief. Diere met 'n lang voorkoms sonder kapasiteit en diepte. Oormatige groot diere of ponie tipe. Swak of oormatig gespierd. Beenstruktuur te fyn of te grof. Wollerige of grog gekrule hare. Dun en stywe vel (veral by bulle). Swak gepigmenteerde diere – let op oogkodes. 	2. Kop <ul style="list-style-type: none"> Skeef, gedraaide gesig of neus/neusbeen. Skewe bek. Oormatige lang of kort onderkaak. Fyn of gepunte bek. Kompakte of oormatige lang kop (kis). Te swaar onderkaak by vroue. Onderontwikkelde oogbanke. Bulle met minder as 50% ooglidpigment per oog word gediskwalifiseer. Horings is 'n diskwalifikasie.

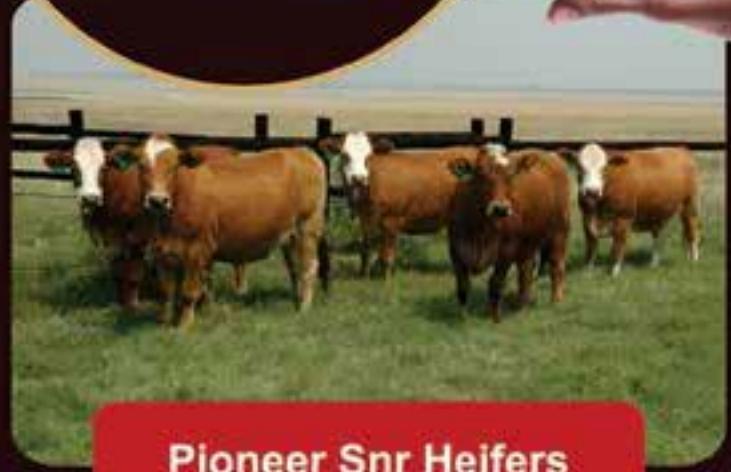
Weerlig slaan
twee keer...

Spot the difference

HDL09141B Pioneer Snr

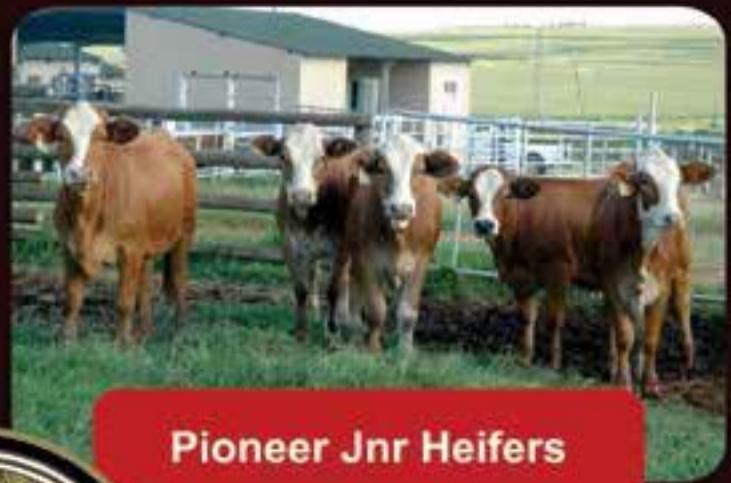
Pioneer Snr Heifers

Die Pioneer-bloedlyn bring uitsonderlike breedte, been en teel die mooiste verse denkbaar. PRR Pioneer was een van die beste bulle wat in die Pine Ridge Stoetery gebruik is, Excelsus Pioneer was een van die beste bulle wat by die Excelsus en Best bulstoeterye gebruik is en Pioneer Jnr was een van die beste teelbulle by die Delft Simbra Stoet.

Kontak, Tito 082 557 9198, om hierdie geweldige bloedlyn by jou teelprogram te voeg.

EXL14140C Pioneer Jnr

Pioneer Jnr Heifers

Distinguished

Genetics

<p>3. Skouers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skouers te los en / of regop. • Prominente skouerpunte. • Prominente dorsale werwels. 	<p>4. Bene</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foutiewe plasing en gang. • Patella fiksasie (stringhalt). • Klein, regop hake. • Laminitis. • Koei hakigheid. • Sekelhaking. • Gebuigde voorpote (X-been, boogbeen). • Duittonigheid. • Swak kootgewrigte (slap of kort en styf/steil en/of gespring). • Swak hoewe (wye skeuring, rolkloue, uitgroei kloue).
<p>5. Kruis en stert</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plat, dakagtige of oormatige skuins kruis. • Prominent stertwortel (bobbejaanstert). • Skewe stertaanhegting. • Gebrek aan breedte in sitbene. 	<p>6. Bors, rug en middelstuk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duiwelsgreep en/of gegord. • Hol of erg geboë rug • Toplyn wat deurhang. • Smal borsvloer.
<p>7. Reproduksie eienskappe</p>	
<p>Manlike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bulle met 'n os-agtige of vroulike voorkoms. • Scrotal omtrek hieronder stel minimum vereistes. <ul style="list-style-type: none"> ▪ <400kg = 30cm ▪ 401-450kg = 31cm ▪ 451-500kg = 32cm ▪ 501-550kg = 33cm ▪ 551-600kg = 35cm ▪ >601kg = 36cm • Lang, vlesige, hangende en onbeheerbare skede (Skede klassifikasie 1-4). • Gereelde/voltydse inversie van die laminae interna (prolaps). • Chryptorchidisme, aplapsy, hipoplacia (Oneweredige/ ongelyke abnormale testes). • Erg gedraaide skrotum en testes. • Epididymis afwesig of onderontwikkeld. • Lang, laag hangende skrotum (te lang saadstringe). • Oorontwikkelde swaar skede vel. 	<p>Vroulike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vroulike diere met os-agtige of manlike voorkoms. • Klein, onder ontwikkelde vulva. • Swak uierontwikkeling. • Bokuier en / of ongebalanseerde uier. • Swak geplasseerde spene (te groot, te klein, keël, bottel, ballon). • Oorontwikkelde naeltjievel. • Moet met 39 maande gekalf het en kan nie 'n tussenkalfperiode van meer as 720 dae hê nie.

Bepaal 'N DOELWIT

Soos die spreekwoord sê: "As jy op niks skiet nie, sal jy dit elke keer tref". Elke produksiestelsel vereis 'n duidelik gedefinieerde doelwit, hierdie doel moet hanteerbaar, meetbaar en verwant wees aan 'n sekere hoeveelheid tyd. Elke doelwit moet ook 'n stel subdoelwitte hê wat jou help om jou einddoel te bereik.

Tipies moet hierdie doelwitte langs die lyne van:

- Verhoog die aantal kalwers gespeen as die vorige seisoen/jaar, gegewe dieselfde aantal koeie in die teelkudde.
- Verhoog kilogram kalwers wat vir 200 dae gespeen is.
- Verhoging in besetting van dekbare koeie blootgestel aan 'n bul.
- Verkorting van kalfseisoene van 63 dae tot 42 dae of selfs korter.

Pas jou doelwitte aan om waarde verder by jou operasie toe te voeg.

- In plaas daarvan om net speenkalwers te verkoop, doen "backgrounding", benut weidings/hulpbronne en verkoop/bemark meer bio-massa
- Indien moontlik, moenie net alle verse as prulle verkoop nie, die wat kan deug as vervangingsverse kan eers in drag gekry word en teen 'n premie verkoop word.
- Rond ou uitskot koeie eers af voor hulle bemark word.

Beplan altyd jou kuddes se produksiestelsel met die koper in gedagte, neem in ag die verskillende bemarkingskanale en sektore en vergewis jouself van hul vereistes. Aan die einde van die dag het kwaliteit 'n prys, en dit werk hand aan hand met die vervaardiging van 'n betroubare produk. As u speenkalwers verkoop, nooi u kopers uit om die speenkalwers te sien wanneer hulle jonger is, gee hulle die kans om die waarde te sien in die produk wat u verkoop, laat hulle sien hoe die speenkalwers in u produksiestelsel presteer het.

Die koeikudde is die "fabriek" van enige kalfproduksiestelsel - hulle is die vermenigvuldigers van getalle; meer koeie is gelyk aan meer kalwers, en meer kalwers is gelyk aan 'n hoër omset. Die bulle is die "weldoeners" wat hulle bydra tot die genetiese potensiaal van die kudde, dryf genetiese vordering en bepaal die intrinsiese waarde van die koeikudde, en uiteindelik die winsgewendheid daarvan. Ten spyte van die gebruik van 'n paar bulle in vergelyking met vroue (1:30) per seisoen, is hul genetiese impak/bydrae enorm. Byvoorbeeld, deur 'n vervangingskoers van 8 verse van 'n teelkudde van 30 koeie oor vier seisoene te handhaaf, die gevolglike genetiese bydrae van die vorige drie bulgenerings tot die teelkuddes 87.5%, wat die belangrikheid van die koop van die regte bul beklemtoon. Prestasie-getoetste bulle is een manier om te verseker dat bulle die gewenste genetiese potensiaal dra om 'n positiewe ekonomiese impak in jou kudde te maak. Dit is egter nie net die genetika van die bul wat korrek moet wees nie, maar bulle moet ook aan die korrekte fenotipiese standaarde voldoen, hulle moet funksioneel doeltreffend wees.

Baie eienskappe het antagonistiese verhoudings tussen hulle, waar te veel klem op een eienskap lei tot ongewenste reaksies in 'n ander eienskap. Byvoorbeeld, om te veel klem op 200-dag speengewig te plaas, kan lei tot verhoogde geboortegewigte en meer kalwingsprobleme. Om hierdie rede moet 'n gebalanseerde benadering gevolg word, oorweeg hierdie eienskappe saam om die perfekte balans tussen swaar speenkalwers en 'n lae persentasie kalwingsvoorvalle te vind. Neem die tyd om te leer oor en verstaan die verhoudings tussen eienskappe wanneer die opstel van 'n doel en sluit nie te veel eienskappe in jou doel in nie - deur dit te oorkompliseer, vertraag jy net die tempo van vordering.

Allflex SenseHub Monitoring System

Die SenseHub Beef-moniterings oplossing bring 'n nuwe bestuursbenadering tot die vleisbeesektor.

SenseHub Beef is 'n slim, modulêre koei monitering oplossing en verskaf aksie gedrewe inligting oor die voortplanting, gesondheid, en welsynstatus van individuele koeie en groepe. Met SenseHub Beef kan boere data-gedrewe besluite neem vir hoër produktiwiteit en 'n beesvleiskudde se teelvermoë keuses verbeter.

Aanpasbare, hoë prestasie koeimonitering wat vandag en nog lank in die toekoms aan jou behoeftes sal voldoen.

Presiese Leiding

Vir boerderye wat van Kunsmatige Inseminasie gebruik maak, beteken dit presiese ovulasie data, insluitend hoogs akkurate hitte-identifikasie, identifikasie van beide anestrus koeie en koeie wat verdink word van moontlike aborsi, alles faktore wat teding meer koste-effektief en minder arbeid intensief maak. Uiteindelik kry u presiese leiding oor inseminasie-tydsberekening.

In natuurlike teelkuddes kan dit gebruik word om te bepaal wanneer 'n koei se laaste hitte plaasgevind het, soos aangegeteken in die stelsel en die sisteem kan ook help om die kalwingsdatum te voorspel.

Akkurate gesondheidsverslae oor elke koei bied praktiese insig vir proaktiewe en individuele gesondheids-bestuur van koeie. Dit is veral effektief vir die optimalisering van die gesondheid en welsyn van 'n dier tydens die teel-, kalwings- en speenfases.

Tesame daar mee kan toegang tot inligting op enige tyd vanaf u selfoon plaasvind. Dit, tesame met intydse waarskuwings vir kwessies soos hitte- of koeinood, verminder 'n produsent se kommer rakende die oorsien van 'n belangrike gebeurtenis.

'n Verskeidenheid toepassings opsies, vooraf- en uitgebreide betaal opsies en gebruiker toestelle is beskikbaar. U kan ook kies tussen oorplaatjies of nekbande.

SenseHub Beef bevorder 'n slimmer, meer volhoubare boerdery met die insigte en analise wat nodig is om die produktiwiteit van elke koei te optimaliseer. Deur beter vee monitering uit te brei, verzekер ons 'n veilige en voorspoedige toekoms vir meer boere en hul gesinne.

Stel u belang in SenseHub? Skakel ons op +27 (0)21 854 8877 en ons sal u bystaan met meer inligting.

Heat Detection

- Detects 90-95% of real heats including silent heats
- Highlights optimal timing for artificial insemination
- Shows the 21 day cycle of your cows

Cattle Health Monitoring

- Calving distress alerts
- Reduce involuntary culling, mortality & medical treatment
- Early health distress alerts

Herd Group Monitoring

- Assess changes to nutrition, health and housing
- Maintain herd consistency
- Your whole group and herd on one graph

Die Wet op Diere verbetering en Diere-identifikasie

Die Wet op die Identifikasie van Lewende hawe (Wet No. 6, 2002) bevat baie belangrike bepalings waarvan Simbra-telers bewus moet wees. Stoetdiere, wat by die Suid-Afrikaanse Stamboek en die Veeregisterfederasie geregistreer is, het 'n unieke en ander identifikasiestelsel in vergelyking met normale kommersiële vee. Die alternatiewe manier om stoetdiere te merk is gemagtig deur die Registrateur van Diere-identifikasie, soos bepaal in Artikel 8 van die Wet op Die Identifikasie van Diere 6 van 2002. Die Stoettelersvereniging registreer hul lede en reik 'n unieke Diere-identifikasiemerkin aan hulle uit, wat NIE op die AIDA- en die SAPD-database reflekter nie. Genootskappe reik ook hul lede uit met bewys van hul registrasie en die unieke Kuddebenamingsmerk wat vir daardie lid geregistreer is. Stoetdiere hoef slegs met hierdie merk na stoetveilings vervoer te word wanneer dit as stoetdiere, aan ander stoettelers of by landbouskoue of enige ander stoetbyeenkoms verkoop word. Soos met die AIDA, moet bewys van stoetregistrasie altyd beskikbaar gestel word om

eienaarskap van die vee te bewys indien dit deur 'n gemagtigde persoon of SAPD-lid aangevra word. In die breë bepaal die Wet dat alle diere ouer as speenouderdom permanent gemerk moet word met die unieke merk wat vir elke eienaargeregistreer is. Binne 14 dae nadat stoetdiere gekanselleer is, moet so 'n dier permanent geïdentifiseer word volgens die bepalings van die Wet. Verkieslik moet enige stoetboer twee verskillende identifikasie stelle (brandmerke) op hul vee hê. Eerstens, die Stoetmerk vir die identifisering, handel en vervoer van stoetdiere. Tweedens die AIDA (kommersiële) merk (sien artikels 5(1) en 7(1) (a) van die Wet op Diere-identifikasie), vir enige stoetdiere wat as stoetdiere gekanselleer is of kommersieel verhandel moet word as nie-stoetdiere, private verkope of wat by 'n abattoir geslag moet word. Wees asseblief versigtig om die bepalings van die Wet op die Identifikasie van Lewende hawe, 2002 (Wet No. 6 van 2002), te lees en te verstaan, waarvan afskrifte op die volgende webwerf gevind kan word: www.nda.agric.za

Die Simbra-nommeringstelsel

Die Suid-Afrikaanse nommeringstelsel wissel tussen rasse en registrasie-owerhede. Volgens wet moet lede die stelsel wat deur die onderskeie Genootskap en Registrateur van Diereverbetering (2.1 – Die Wet op Diereverbetering en Diereidentifikasie) voorgeskryf en goedgekeur is, gebruik.

Kuddebenamingsmerk (HDM): Alle geregistreerde lede is aangewese op die registrator vir hul kuddebrieue (meer algemeen bekend as 'n Kudde brandmerk/-letters), wat óf 'n 2 of 3 letterkombinasie kan wees. Geen syfers (0-9) word toegelaat nie. U kan ook hierdie kuddeletters as u handelsmerk gebruik. Dit is uniek binne 'n ras en identifiseer jou as 'n teler.

Nommeringstelsel: Die nommeringstelsel wat gebruik word, is die HDM soos hierbo, gevvolg deur

die geboortejaar en 'n opeenvolgende getal as kalwers gebore word.

Voorvoegsel: Die voorvoegsel, ook bekend as kuddenaam, kan nie meer as 18 karakters wees nie, die naam van 'n dorp, stad of poskantoor is nie aanvaarbaar nie. Byvoorbeeld, Mooisim, Deltasim sou gesikte voorvoegsels wees.

Branding & Tatoëering

Branding: Brandmerke en vriesbrandmerke behels die aanbring van 'n permanente litteken op die dier se huid; die oppervlak van die huid is beskadig en lyk anders as dit genees. Brandmerke bly op die huid omdat die hare nie behoorlik op die letsels groei nie. Met vrieshandelsmerke groei wit hare terug op die litteken en laat dus 'n merk op die huid. Pasgemaakte brandsters- en vriessters in die vorm van letters en syfers in ooreenstemming met die voorskrifte word HDM's of kommersieel geregistreerde handelsmerke gebruik om die bepalings toe te pas. Die aanbevole maksimum grootte van brandmerke (per letter) is 100mm x 100mm en die minimum is 40mm x 40mm met 'n 20mm spasie tussen letters.

Tatoëering: Tatoëering behels die prik van 'n dier se huid en dan die geprikte dele met merk met ink wat 'n permanente merk laat. 'n Spesiale stel tatoeërtang met pasgemaakte tatoeëerletters of syfers (naalde) word gewoonlik gebruik. Tatoëering is 'n gewilde metode van identifikasie wat op alle plaasdiere spesies toegepas kan word. Diere met 'n gepigmenteerde velle/huide, soos swart diere, word getatoëer met 'n spesiale gekleurde merk ink, byvoorbeeld 'n groen ink. Die aanbevole maksimum grootte van tatoëeringsbriewe is 20mm x 20mm met 'n 6mm spasie tussen letters. As gevvolg van beperkte ruimte in die oor, kan jy die HDM bo tatoëer en dan onder daardie tatoëermerk die ID-nommer, die korrekte agtervoegsel kan getatoëer word sodra vaarbevestigingontvang is.

Bleka Trust
Simbra & Simmentaler Stoet

Telbelfeld: melk, vrugbaarheid, speesgewigte

BLEKA

Simbra & Simmentaler Stoet

WILLIE DE KLERK 082 202 5911 · bles1973@gmail.com

MEDIUMRAAM, GEHARDE, VELDUITGEGROEIDE BULLE WAT WERK

Protokol

vir
die *Registrasie van kalwers*
EN DNS-VERSAMELINGS

Registrasie van kalwers: Weeg die kalf binne 24 uur. Maak seker dat jy 'n rekord van die Vaar en die Moeder ID's hou. Dien 'n oorplaatjie toe nadat die kalf gebore is. Merk die oorplaatjie met jou HDM, Geboortejaar en opeenvolgende numeriese getal (ABC2115). Stuur jou geboortes op die Simbra Kalf Registrasie vorm in. U het 122 dae vanaf die geboortedatum om u kalwers gratis te registreer, waarna u aanspreeklik sal wees vir 'n laat registrasiefooi (alle fooie is BTW Eksklusief).

DNS-monster: Die Simbra-grondwet vereis dat alle kalwers wat ná 1 September 2022 gebore is, 'n Vaar moet hê wat SNP genotipeer is om in die Herdbook

in aanmerking te kom. U kan mikrosatelliete of SNP's gebruik om die kalwers aan die vaarnes te verifieer (let daarop dat as u mikrosatelliete gebruik, die vaar 'n mikrosatellietprofiel sowel as 'n SNP-profiel moet hê). DNS-monsters kan in die vorm van 'n TSU (weefselmonster), semen of 'n haarmuster gestuur word. Vir haarmusters, neem een potlooddikte haarmuster uit die kwas van die stert en sit dit in 'n koevert wat duidelik gemerk is met die dier se ID. Wees versigtig om nie haarmusters te kruisbesmet nie, hou haarmusters van een dier duidelik en weg van die monsters van 'n ander diere. Onder geen omstandighede moet jy twee

afsonderlike dieremonsters in een koevert plaas of saam hanteer nie. Dit is belangrik dat genoeg haarmonster versamel word om een monster na die laboratorium te stuur en om 'n bykomende monster in die Genootskap Biobank te stoor (met

● ● ● STAP 1

Trek (**moenie sny nie**) hare van die stertkwas, nie die stertwortel nie. Trek hare in die teenoorgestelde rigting waaruit die hare lê. Dit lei tot minder breek as om reguit uit die stert te trek

● ● ● STAP 3

Wortels (haarfollikels) moet duidelik sigbaar wees. Ongeveer 30 haarwortels word benodig per monster. Vir diere met fyner hare word 'n minimum van 50 tot 60 hare verlang

Sodra haarmonsters geneem is, kan die monsters in 'n standaard koevert na die Simbra-kantoor gestuur word. Die 780-vorm moet ook voltooi en per e-pos aan die genootskap gestuur word. Elke teler moet een haarkaart en een Biobank-koevert per monster koop. Sodra die monsters by die genootskap aankom, sal die kantoorpersoneel

ander woerde twee haarmonsters word benodig) en dis goed om een op die plaas ook te hou. Om die haarmonsters te versamel, volg die stappe hieronder:

● ● ● STAP 2

Maak seker dat die hare vry is van vreemde materiaal

● ● ● STAP 4

Teken die diere-ID behoorlik op die koevert(e) aan. Stuur die korrekte vorms saam met die monsters na die Simbra-kantoor

die monster verwerk deur die monster by die haarkaart te voeg om na die gekose laboratorium gestuur te word en die tweede monster in 'n Biobank-koevert te stoor. Al die Simbra DNS pyplyn dokumente en gebruiksaanwysings kan verkry word by: <https://simbra.org/how-to-become-a-better-breeder/#documents>

Genetiese Toestande

Op meeste DNS (Afrikaanse afkorting vir die Engelse "DNA") toets aansoekvorms is daar 'n opsie om te toets vir genetiese toestande wanneer DNS-monsters vir SNP genotipering gestuur word. Sommige van die genetiese toestande wat in die Standaardbundels aangebied word, is die volgende:

Kongenitale Miastheniese Sindroom (Congenital Myasthenic Syndrome – CMS in Engels)

Hierdie toestand is meer algemeen bekend as CMS en word veroorsaak deur 'n verwijdering van die homosigotiese basispaar 20 (470del20) wat kodeer vir die epsilon-subeenheid van die acetylcholienreceptor by die neuromuskulêre aansluiting. Dit veroorsaak progressiewe spierswakheid in spiere en spierontwikkeling vanaf geboorte. Eerstehandse weergawes van simptome is waargeneem waar 'n verskalf swak was by geboorte en nie kon opstaan nie. Wanneer sy regop gehelp word, het sy 30-45 minute lank geloop voordat sy ineengestort het. Sulke kalwers sukkel ook dikwels aan sy/haar ma te drink. So 'n kalf se kragte sal geleidelik afneem, en word baie selde ouer as drie maande. In ander gevalle is daar kalwers gebore wat normaal gelyk het, maar na 4 tot 7 dae ouderdom dramaties verswak het.

Pompes (Algemene Glikogenese)

Hierdie toestand word veroorsaak deur 'n gebrek aan aktiwiteit in essensiële of noodsaaklike ensiem suur-a-glukosidase. Dit veroorsaak dat glikogeen binne normale spier- en senuweeweefsel opbou met normale weefselfunksie. Hierdie toestand word ook op 'n eenvoudige resessieve wyse oorgeërf waar heterosigote normaal is. In die meeste gevalle word spierfunksie benadeel en ly aangetaste kalwers aan progressiewe

spierswakheid. Die siekte is progressief met tekens wat die duidelijkste word wanneer die dier onder spanning verkeer soos tydens speentyd of swak voedingsomstandighede. In die progressiewe stadiums ervaar kalwers probleme om op te staan, hulle sal dikwels aangetref word waar hulle op hul sye lê en "roei" met hul bene in 'n poging om op te staan. Geaffekteerde kalwers is geneig om tussen 6-12 maande oud te vrek. In sommige gevalle kan glikogeenophoping in die hartspier 'n skielike hartaanval tot gevolg hê.

Myostatien (Dubbele bespiering)

Myostatien word in alle soogdiere aangetref en beïnvloed die proteïen wat spierontwikkeling beheer. Natuurlike mutasies van die geen produseer proteïene wat minder effektief is om spierontwikkeling te beheer, en lei dikwels tot verhoogde spiermassa (dubbel – bespiering). Myostatien word op 'n eenvoudige resessieve wyse oorgeërf waar homosigote affekteer is. Heterosigote whys fenotipies die mutasie, maar nie in die selfde mate nie. Daar is 9 bekende weergawes of variante, maar die volgende drie is van belang: F94L, Q204X en Nt821. Afhangende van watter mutasies teenwoordig is, kan sommige parings verhoogde kalfprobleme tot gevolg hê as gevolg van verhoogde geboortegewig, bouvorm van die kalf en kan ook daartoe lei dat koeie minder melk produseer. Kalwingsgemak, en soogvermoë (melkproduksie) is deurslaggewend vir sukses in 'n ekstensiewe produksiestelsel.

Indien u enige verdere vrae het oor hierdie of ander genetiese toestande, of die interpretasie van SNP resultate, is u welkom om die Simbra kantoor te kontak.

RICHTER
SIMBRAS

DIS IN DIE **GENE**

- Chris Richter 082 555 4607 -
chris.richter.simbras@gmail.com

Richter Simbras

ZIMEYER GENETICS CENTRE

"MIDDLE OF THE ROAD"

"Middle of the road," is 'n welbekende uitdrukking onder stoetboere. So 'n strategie verseker dat jy deurentyd in spel bly; 'n strategie wat die moeite wert om na te streef.

"Middle of the road" stel 'n mens ook in staat om verandering ten beste te hanteer.

Die tyd waarin ons leef met veranderende klimaatstoestande, waardes wat skul en tegnologie wat teen 'n verbysterende tempo ontwikkel, vereis absolute toewyding van almal om by te bly. Baie beesboere blyk versigtig te wees vir die genetika era waarin ons onself bevind. Hoe dan ook anders? Die beesboerdery is 'n bedryf wat oor baie geslagte strek. Tog gryp talle boere ook nuwe geleenthede aan met uiteenlopende vlakke van sukses. Dit bied geleentheid tot groei en al hou verandering risiko in, hou dit vir diegene wat bereid is om te droom en berekende risiko's te neem verseker beloning in.

Gebalanseerde en aanpasbare diere met goedgedefinieerde bespiering, vroeë volwassenheid, goeie vrugbaarheid, hoë uitslagpercentasie met restaurant kwaliteit vleis is tot ons eie voordeel sowel as dié van ons kliënte ongeag wie of waar ons mark mag wees. Sommige van hierdie eienskappe is tiperend van sekere rasse terwyl ander slegs in niche markte gevind word.

Hoe ookal, die beesboer moet die behoeftes en

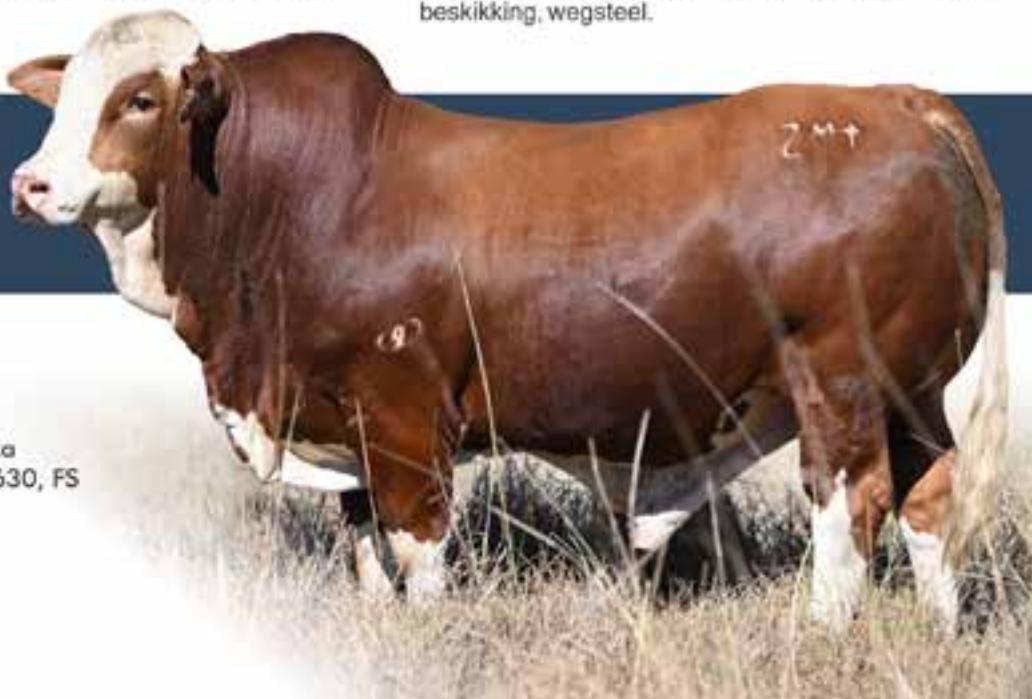
vereistes van die verbruiker suksesvol kan adresseer.

Daar is diegene wat glo hierdie uitdaging lei tot 'n verlies aan hardverdiende aanpasbaarheid asook langslewendheid en dat dit in kontras is met goede veermanskap. So 'n uitgangspunt is nadelig. Hierdie benadering herinner aan die Handelaars-era in die 18e en 19e eeu in Europa, 'n benadering wat huidige en nuwe markte vervreem van diesulkes, aangesien dit lei tot beperkte in- en uitvoere. Aanvanklik mag dit voorkom as 'n veilige benadering met meer sekuriteit, totdat gebrekkige plaaslike markgroei oorgaan tot onvermoë om internasionaal te kompeteer, wat aanleiding sal gee lei dat Suider-Afrikaanse rooivleis as 'n komoditeit in die plaaslike mark met ander proteinbronne moet kompeteer.

Ons moet deurgaans inpas bly met die wêreldwyriging waarin die rooivleisbedryf beweeg, gefokus op verbruikersvriendelike praktyke en produkte gemeet aan internasionale standarde. 'n Vrye mark benadering lei tot meer kompetisie met verlaging in produksiekoste enersyds en toenemende waarde andersyds, wat aanleiding sal gee tot behoud en uitbreiding van wins.

Ons moet die diere wat ons teel so eienskappe doeltreffend en aanpasbaar nastreef en ontwikkel, sonder dat die onsekerhede van nuwe tegnologie en veranderende omstandighede geleentheid tot ons beskikking wegsteel.

**ONS GENETIKA.
JOU VOORDEEL.**

Pieter Meyer
T: +27 82 334 8906
E: pieter.meyer@zimeyer.co.za
A: Plaas Lovedale, Lindley, 9630, FS
Postbus 34, Lindley, 9630

Zimeyer Boerdery (Pty) Ltd
Reg nr: 2018/362363/07
Ref nr: 4630291468

ZIMEYER PAXTON
ZM1952B

ONS GENETIKA. JOU VOORDEEL.

Pieter Meyer
T: +27 82 334 8906
E: pieter.meyer@zimeyer.co.za
A: Plaas Lovedale, Lindley, 9630, FS
Postbus 34, Lindley, 9630

Zimeyer Boerdery (Pty) Ltd
Reg nr: 2018/362363/07
Ref nr: 4630291468

TAU MEULE•VOERE

HOOFKANTOOR:

018 581 2180 • info@taumeule.co.za

JACO MARÉ

Hoof Tegniese Adviseur

082 388 4294

jacom@taumeule.co.za

ORGIE MARÉ

083 627 3140

orgiem@taumeule.co.za

Hartbeesfontein, Klerksdorp,
Potchefstroom, Parys, Kroonstad

FRANS BOTHA

072 241 7196

fransb@taumeule.co.za

Wolmaransstad, Bloemhof, Bothaville,
Schweizer-Reneke, Makwassie,
Leeudoringstad

ILANIE SWANEPOEL

Voedingskundige

076 215 5957

ilaniew@taumeule.co.za

JOHAN DE VRIES

083 267 7893

johandv@taumeule.co.za

Ventersdorp, Swartruggens,
Coligny, Brits, Rustenburg

PIETER vd MERWE

078 093 3107

pietervd@taumeule.co.za

Christiana, Warrenton, Welkom,
Hartswater, Bultfontein, Hoopstad

STEPHAN v NIEKERK

072 280 9339

stephanvn@taumeule.co.za

Lichtenburg, Zeerust, Mahikeng,
Delareyville, Ottosdal

JOE v HUYSSTEEN

072 316 5244

joehv@taumeule.co.za

Vryburg, Reivilo, Kuruman,
Ganyesa

Besoek gerus ons webtuiste vir u naaste depot: www.taumeule.co.za

Tau Fase D – gevul met voedingswaarde

Tau Fase D Bulgroei is 'n volvoer spesifiek geformuleer vir optimale uitgroei en spier ontwikkeling van jong bulle. Fase D bestaan uit 'n verskeidenheid proteïenbronne waarvan RDP (rumen degraderbare proteïene) en RNDP (rumen nie degraderbare proteïene) deel uit maak. Die kwaliteit van proteïenbronne veral die deurvloei proteïene speel 'n belangrike rol in die spier ontwikkeling van die diere. 'n Goeie voorbeeld van deurvloei proteïene wat gebruik is in Fase D is soja oliekoek. Daar is ook verskillende energiebronne asook ionofore, vitamiene en minerale om Fase D te balanseer volgens die diere se behoeftes en die beste prestasie te verseker.

Proteïene is 'n kollektiewe term vir stikstof bevattende bronne wat laboratoriums gebruik om 'n ru-proteïen waarde uit te werk. Wat belangrik is om te weet, is die totale NPN 'non-protein nitrogen' en die totale individuele amino sure (AA) wat beskikbaar is in die rumen en laer spysverteringsstelsel (dun- en dikderm) om seker te maak die diere se spesifieke produksie doelwitte word bereik. Die grootste verskil tussen RDP en RNDP is waar die proteïen gedegradeer word. Proteïene word deur die rumen mikro-organismes afgebreek tot peptiedes, aminosure en ammoniak (NH_3) en staan

bekend as rumen-degradeerbare proteïene (RDP). Die mikro-organismes gebruik dan die eindprodukte om mikroproteïen te vervaardig, wat 'n bron van metaboliseerbare proteïene in die dunderm is. Daar is 'n gedeelte van die proteïene wat nie in die rumen afgebreek word nie, rumen nie-degradeerbare proteïene (RNDP) wat dan in die dunderm geabsorbeer word. Die doel is om die rumen te vermy en mikrobe populasie te optimaliseer omdat dit 'n redelike oneffektiewe proses kan wees met onnodige verliese aan duur proteïene en lei tot die produksie van kweekhuisgasse, CO_2 , en metaangas. 'n Afname in die degradering van proteïene in die rumen verhoog die effektiwiteit van proteïen benutting omdat proteïen meer effektief in die laerspysverteringskanaal verteer word.

Fase D beskik oor energiebronne wat bestaan uit koolhidrate (suiker, stysel en vesel) wat dan afbreek na vlugtige vetsure (propioon-, asyn- en bottersuur) wat vanuit die rumen geabsorbeer word en energie verskaf vir verskeie liggaamsfunksies. Glukose word in die lewer gesintetiseer van propioonsuur wat dan gebruik word vir liggaamweefsel. Propioonsuur produksie is afhanglik van die styselverterings tempo wat deur 'n verskeidenheid faktore beïnvloed kan word. Koolhidraat balans in die dieet het 'n belangrike impak op produksie, omdat dit 'n effek het op die hoeveelheid en die verhouding van vlugtige vetsure geproduseer in die rumen. Die hoeveelheid en verhouding van vlugtige vetsure geproduseer kan metabolisme en verdeling van nutriente verander.

Ionofore is 'n bymiddel wat deur beesprodusente gebruik word vir verbetering van dieregesondheid en -prestasie. Hierdie bymiddel word aan beeste gevoer om voerdoeltreffendheid en die koers van gewigstoename te verbeter. Ionofore is ontwerp om 'n effek te hê op die mikrobe-populasie wat in die rumen aangetref word. Die algehele effek is om rumenfermentasie te verander ten gunste

van die meer doeltreffende propionaat produksie en weg van die minder doeltreffende asetaat en butiraat produksie. Dit vervang egter nie die noodsaaklikheid van goeie bestuur nie.

Voordele van die gebruik van ionofore:

Laer voorkoms van asidose
Laer voorkoms van voerkraal opblaas
Meer doeltreffende benutting van proteïen
Beheer voorkoming van koksidiose

'n Groot faktor wat dikwels vergeet word, is dat mikro-organismes (bakterieë) in die rumen van die dier verskeie minerale nodig het om optimale vertering te verseker. Ken en bestuur die tipe spoorminerale, asook potensiële antagonistiese (faktore wat die opname en benutting daarvan kan belemmer) wat in die voer of drinkwater kan voorkom (soos swaar metale, hoë kalk- en swaelvlakke).

Hoefgroei is altyd 'n groot besprekingspunt wanneer dit kom by afronding van bulle vir veilings. As daar te veel stysel ingeneem word veroorsaak die vertering van stysel endotoksiene wat dan laminitis (onstekking van die ligamente) veroorsaak

wat lei tot hoef groei. Indien Tau Fase D reg gevoer word, sal hoefgroei nie voorkom as gevolg van die goed balanseerde formulasie. As diere nie genoeg oefen of stap nie slyt hulle hoewe nie af nie. Hierdie scenario kom veral in sandgronde voor, wat kan lei tot uitgegroeide hoewe. Mineraal tekorte, veral fosfaat en sink, lei ook tot die uitgroeい van hoewe.

Voeding speel 'n enorme rol om reproduksie te optimaliseer. Fase D beskik oor 'n unieke vitamien- en mineraalsamestelling wat hoogs opneembaar is om vrugbaarheid te bevorder. Daar was spesifiek gekyk na minerale wat antagoniste optree om mineraal tekort te voorkom.

Dit is belangrik dat boere na die geheel prentjie moet kyk. Voer die regte diere wat geneties die potensiaal het, hou hulle gesond en reproduksie sal winsgewind verhoog. Tau Fase D is so gebalanseerde met elke voedingstof in ag geneem dat dit die dier se genetiese potensiaal na vore bring. Ken jou dier en gesondheidse- en voedingsbehoeftes of raadpleeg iemand wat dit regtig ken en beplan jou voedings- en bestuurs program daarvolgens.

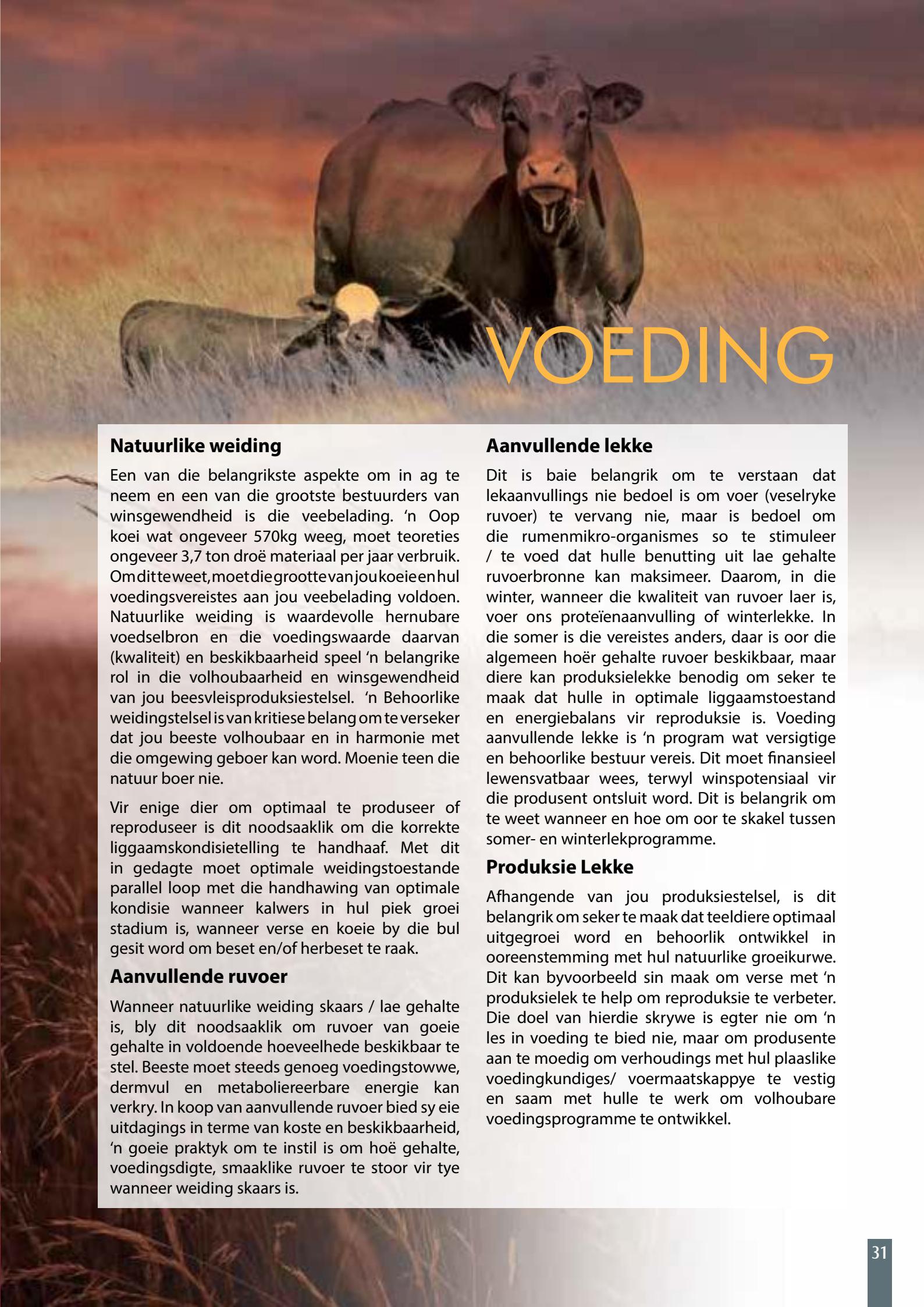

Op die veld
waar dit saak maak

Fiducia
SIMBRA

Kom kyk gerus na ons
poena genetika en superieure diere -
LYDENBURG, MPUMALANGA

Rinus 071 194 0954 & Madeleen 082 256 3386

VOEDING

Natuurlike weiding

Een van die belangrikste aspekte om in ag te neem en een van die grootste bestuurders van winsgewendheid is die veebelading. 'n Oop koei wat ongeveer 570kg weeg, moet teoreties ongeveer 3,7 ton droë materiaal per jaar verbruik. Omdatweet, moet die grootte van jou koeie en hul voedingsvereistes aan jou veebelading voldoen. Natuurlike weiding is waardevolle hernubare voedselbron en die voedingswaarde daarvan (kwaliteit) en beskikbaarheid speel 'n belangrike rol in die volhoubaarheid en winsgewendheid van jou beesvleisproduksiestelsel. 'n Behoorlike weidingstelsel is van kritiese belang om te verseker dat jou beeste volhoubaar en in harmonie met die omgewing geboer kan word. Moenie teen die natuur boer nie.

Vir enige dier om optimaal te produseer of reproducereer is dit noodsaaklik om die korrekte liggaamskondisietelling te handhaaf. Met dit in gedagte moet optimale weidingstoestande parallel loop met die handhawing van optimale kondisie wanneer kalwers in hul piek groei stadium is, wanneer verse en koeie by die bul gesit word om beset en/of herbeset te raak.

Aanvullende ruvoer

Wanneer natuurlike weiding skaars / lae gehalte is, bly dit noodsaaklik om ruvoer van goeie gehalte in voldoende hoeveelhede beskikbaar te stel. Beeste moet steeds genoeg voedingstowwe, dermvul en metaboliereerbare energie kan verkry. In koop van aanvullende ruvoer bied sy eie uitdagings in terme van koste en beskikbaarheid, 'n goeie praktyk om te instil is om hoë gehalte, voedingsdigte, smaaklike ruvoer te stoor vir tye wanneer weiding skaars is.

Aanvullende lekke

Dit is baie belangrik om te verstaan dat lekaanvullings nie bedoel is om voer (veselryke ruvoer) te vervang nie, maar is bedoel om die rumenmikro-organismes so te stimuleer / te voed dat hulle benutting uit lae gehalte ruvoerbronne kan maksimeer. Daarom, in die winter, wanneer die kwaliteit van ruvoer laer is, voer ons proteïenaanvulling of winterlekke. In die somer is die vereistes anders, daar is oor die algemeen hoér gehalte ruvoer beskikbaar, maar diere kan produksielekke benodig om seker te maak dat hulle in optimale liggaamstoestand en energiebalans vir reproduksie is. Voeding aanvullende lekke is 'n program wat versigtige en behoorlike bestuur vereis. Dit moet finansieel lewensvatbaar wees, terwyl winspotensiaal vir die produsent ontsluit word. Dit is belangrik om te weet wanneer en hoe om oor te skakel tussen somer- en winterlekprogramme.

Produksie Lekke

Afhangende van jou produksiestelsel, is dit belangrik om seker te maak dat teeldiere optimaal uitgegroei word en behoorlik ontwikkel in ooreenstemming met hul natuurlike groeikurwe. Dit kan byvoorbeeld sin maak om verse met 'n produksielek te help om reproduksie te verbeter. Die doel van hierdie skrywe is egter nie om 'n les in voeding te bied nie, maar om produsente aan te moedig om verhoudings met hul plaaslike voedingkundiges/ voermaatskappye te vestig en saam met hulle te werk om volhoubare voedingsprogramme te ontwikkel.

NUWE VERBETERDE FORMULASIE

BEESVET 33+

LAAT JOU BEESTE EN
JOU WINS SAAMGROEI!

Met Molatek se kundig geformuleerde proteïenkonsentraat, Beesvet 33+, is dit nie net jou vleisbeeste wat gaan spog met bultende spiere en massatoename nie ... ook jou beursie gaan bult met die ekstra wins.

- Ekonomiese vleisbeesafonding met die laagste koste per kg massatoename.
- Bevat 'n groeibevorderaar wat voeromset en groei stimuleer.
- Gebruik hoëgehalte, natuurlike proteïen wat volgens die aminosuurprofiel vir optimale karkasgroei gebalanseer word.
- Werk voedingsteurnisse en koksidiose teen.
- Verseker maksimum wins.
- Geskik vir die afronding van bulle en skoubeeste.

PROTEÏENKONSENTRAAT

Vir meer info oor Molatek se spesifieke voere en diensleke, soek:

RCL FOODS: www.rclfoods.com

MOLATEK: +27(0)13 791-1036 | www.molatek.co.za | molatek@rclfoods.com

Beesvet 33+ (V17357) (NPK-16 Vak 1947)

MOLATEK

“

Die opname van prestasiedata vorm die basis van stoetteling en maak voorsiening vir die berekening van waarskynlik die waardevolste instrument in moderne teling naamlik Geskatte Beraamde Teelwaardes (**BTW's**). Die gebruik daarvan, in samewerking met tradisionele seleksietegnieke, faciliteer genetiese verbetering in die kudde. 'n Dier se ware toevoeging genetiese teelwaarde is nooit bekend nie, daarom gebruik ons statistiese modelle soos BLUP om 'n skatting (BTW) so na as moontlik aan die dier se ware teelwaarde te kry. Hierdie BTW verteenwoordig die waarde van 'n dier as 'n genetiese ouer, dit kwantifiseer die deel van die individu se genotipiese waarde wat te wye is aan onafhanklike en dus oordraagbare geeneffekte.

”

WANNEER om Prestasiedata OP TE NEEM

Die voorstelling hieronder toon 'n tydlyn wat verduidelik watter eienskappe om aan te teken asook wanneer, en dit kan gebruik word in samewerking met die LRF-toetsplan om te help om prestasieopnameprogramme te beplan. Die data wat uit hierdie opnameprogram versamel word, word dan gebruik om BTW's te bereken.

Joining	Birth	Weaning	Yearling	18 Months	Maturity
Joining	Birth	Weaning	Yearling	18 Months	Maturity
Mating Program Details	Date of Birth	200 Day Weight	400 Day Weight	600 Day Weight	Cow Disposal Code (Heifers and Cows)
AI Dates	Birth Weight	Mature Cow Weight (on dams)	Scrotal Circumference		Mature Cow Weight
Preg Test Results	Calving Difficulty Score Recipient Dame Details	Docility score Flight Time	Scanning Measurements (EMA, Fats, IMF%) Abattoir Carcasse Data Structural Score Information		

Deur die tydlyn hierbo te gebruik, kan prestasie-opname volgens kalwingseisoene beplan word. Indien twee kalfseisoene gebruik word, kan wanneer een groep gespeen word, die vorige jare se 400d gewigte geneem word, en 400d gewigte sal oor die algemeen in dieselfde maand wees as die huidige jaar , geboortegewigte, ens.

Two Calving Seasons	Birth	200-day	400-day	600-day
2016 Calf crop_Winter	May-16	Nov-16	May-17	Nov-17
2016 Calf crop_Summer	Nov-16	May-17	Nov-17	May-18
2017 Calf crop_Winter	May-17	Nov-17	May-18	Nov-18
2017 Calf crop_Summer	Nov-17	May-18	Nov-18	May-19
2018 Calf crop_Winter	May-18	Nov-18	May-19	Nov-19
2018 Calf crop_Summer	Nov-18	May-19	Nov-19	May-20
2019 Calf crop_Winter	May-19	Nov-19	May-20	Nov-20
2019 Calf crop_Summer	Nov-19	May-20	Nov-20	May-21

LRF Test plan Execution version 21.2

When measured	What to measure	Requirements	How to Submit [1]	Age ranges of Animals	Slice Groups [2]	EBVs and outputs to be generated
Mating Season	Reproduction:-	Record bull in, bull out dates Do preg test and record females not in calf. Including heifers	Electronically via "HerdMaster or Society Matting (DTC) spreadsheet"	All serviceable females in mating herd, including all DTC disposal codes for the year	A maximum three month breeding season recommended Continuous mating not applicable	Days to Calving (DTC) Gestation Length (GL)
	Days to Calving (DTC)	Submit all mating dates for whole herd annually, including disposed animals with DTC disposal codes				
	Gestation Length					
Calving	Birth Weight (BW)	Weight	With Birth notifications	Within 24 hours of calving	45 d	Birth Weight
	Calving Ease Scores	Score 1 (Unassisted) to 6 (Elective Surgical)				Calving ease direct and daughters
	TSU (Tissue sample unit) or Hair sample (preferably at calving)	DNA profile (SNP test)	Producer submits TSU or Hair samples. Hair samples managed by Society. Breed Society forwards sample(s) to DNA laboratory.	na	na	Genomic EBVs (GEBV's)
	200-day Weight	Weaning weight		80 to 300 days	45 d	200 day weight
	Sheath/Naval	Score from 1 (pendulous) to 9 (clean)		80 to 300 days	45 d	Milk Sheath/Naval (Research)
	Docility	Score All breeds (1 = docile to 5 = aggressive) Brahman (1 = aggressive to 9 = docile)	Electronically via HerdMaster or Society Excel spreadsheet	80 to 300 days	45 d	Docility
Weaning (WW) (200 day)	Mature Cow Weight (MA)	Weight cows at wean of calves		870 to 3900 days	M/CW (first four records used)	
	Body Condition (BC)	Score cows for BC at time of MCW measurement (preferably at wean) Score from 1 (Emaciated) to 9 (extremely Fat)		At weaning of calf	60d	Adjusted MCW (Research)
	Hip Height of the cow (HH)	Hip Height of the cow		870 to 3900 days		Frame score (Research)
Yearling (YW) (400 day)	400-day weight	Weight		301 to 500 days	60 d	400 day weight
	Scrotum	Scrotum circumference (cm) preferably done on same day at 400-day weight		300 to 700 days	60 d	Scrotum

Ultrasound scanning	Carcass traits and weight	Data to be given to producer, Submits RTU data to Society within 24 hours electronically via HardMASTER or Society Excel spreadsheet	300 to 800 days (Must be in best condition)	60 d	Carcass weight Eye-muscle-area, rib-and-rump fat, % retail-beef-yield, inter-muscular-fat
	Scrotum	Scrotum circumference (cm) done on same day as weight required for Ultrasound	300 to 700 days	60 d	Scrotum
	Hip Height (HH)	Hip height in cm	300 to 800 days	60 d	Frame score (Research)
	600-day weight	Weight Scrotum (if not measured at 400-day weight)	500 to 900 days	60 d	600 day weight
18 months (FW) 600 day		Scrotum circumference (cm) preferably done on same day at 600-day weight Calen gate: 28 day adaptation, followed by 84 days testing GroinSale or similar: 10 to 21 day adaptation, followed by 70 days testing Serrick: 28 day adaptation followed by 84 days testing Minimum contemporary group size of 5 animals with a minimum of two sires' progeny per group (recommended that one sire is a link sire). Refer to LRF test protocol	210 to 700 days at start of test	60 d	NFI (post wean)
During NFI test	Net Feed Intake	Results to be submitted to Society b) test station in correct format (LRF2) Cull age determined by each Breed based on best finishing age for Breed and finishing system 300d to 1000d	The LRF however recommended the following: Minimum age of 210 days at start of adaptation or such higher age to measure SS before end of test after 300 days of age.	60 d	NFI (feedlot finishing)
	Abattoir records & image scanning	Minimum contemporary group size of 5 animals with a minimum of two sires per group (one sire should be a link sire). Animals can be from a RFI test group, on farm or natural pastures. Must be a contemporary group fed through life in same conditions until age of cull. To be done by abattoir and/or image scan operator.	Data submission by abattoir & scan operator to Society	60d	Carcass weight Marbling % Fat depth (mm) % Fineness EMA Fat color (Research) Meat colour (Research)
Meat lab	Fat depth (Rib); -Meat & fat Color IMF% (1 - >12 %); PH & Temperature Bratzler (Tendermess) Optional: Fatty acid profiles	Minimum contemporary group size of 5 animals with a minimum of two sires per group (one sire should be a link sire). Animals either be from a NFI/RFI test group, on farm or natural pastures. Must be a contemporary group fed through life in same conditions until age of cull.	Data submission by meat lab to Society. Meat sample for meat lab to be collected marked and picked to meat lab	After standardized ageing period after slaughter within contemporary group	Eye Muscle Area Rib fat, % inter-muscular-fat Tenderness Fat color (Research) Meat colour (Research) Fatty Acid Profiles (Research)

Die LRF-toetsplan en verduideliking van BTW's

Die begrip gemors in gee gemors uit word dikwels gebruik wanneer die Breedplan-analise bespreek word. Hierdie is 'n beproefde en bewese wetenskap, met ander woorde, die betroubaarheid van BTW's is 'n direkte weerspieëeling van die betroubaarheid (kwaliteit en hoeveelheid) van die prestasie-inligting wat aan Breedplan voorgelê word. Die LRF-toetsplan kan as 'n gids gebruik word om te verseker dat prestasiedata korrek opgeneem word. Hierdie plan beskryf wanneer om op te teken, wat om op te teken, en ook watter BTW's verkry sal word. Dit is belangrik om alle eienskappe so volledig en akkuraat as moontlik aan te teken. Die opname van speengewigte en dae tot kalwing is verpligtend vir Simbra, en opname van 400 dae en 600 dae asook Volwasse Koeigewigte word sterk aanbeveel. Moenie net staatmaak op stamboom- en minimale eienskapopname om BTW's te genereer nie. Dit is ook belangrik om daarop te let dat alle vergelykbare diere gemeet moet word, die opname van geselecteerde diere sal nie die hele kontemporêre groep akkuraat weerspieël nie, as Breedplan nie 'n voldoende vergelyking kan maak nie, kan die BTW's wat geproduseer word, bevooroordeeld of misleidend wees. Neem 'n hele kudde-opnamestrategie aan!

Paringseisoen

Gedurende die paringseisoen is dit belangrik om reproduksie-inligting soos dae tot kalwing en dragtigheidsduur aan te teken. Dit kan gedoen word deur bul in en bul uit datums op te neem, dragtigheidsondersoekinligting op te neem en koeie op te neem wat nie in kalf is nie (insluitend verse). BTW's wat hieruit gegenereer word, sluit in Dae tot Kalwing en Dragtigheidslengte. Dae tot Kalwing is 'n voorkeurmaatstaf bo tussenkalwingsperiode omdat dit meer van die ekonomies belangrike vrugbaarheidseienskappe omvat, soos vroeë puberteit, vroeë bevrugting, korter draagtyd en 'n beter post-partum terugkeer na estrus.

Dae tot Kalwing (DTK) BTW's: is ramings van genetiese verskille tussen diere in die tyd vanaf

die begin van die aansluitingstydperk (wanneer die wyfie aan 'n bul bekendgestel word) tot daarvolgende kalwing, en hulle word in dae uitgedruk. 'n Korter (negatiewe) DTK BTW het ten doel om die verse wat puberteit vroeër bereik, vroeër in die teelseisoen te identifiseer, kalwers na 'n kort dragtigheid te lewer en vroeër na kalwing na estrus terug te keer.

Kalwing

Ten tyde van kalwing is dit belangrik om alle kalwingsinligting op te neem. Dit sluit in die

opname van die Diere-ID van die vaar en moeder van die kalf, die gewig van die kalf en die kalwingsgemak van die moeder. Hierdie inligting moet binne 24 uur na kalwing aangeteken word. BTW's wat uit hierdie inligting gegenereer word, is Geboortegewig-BTW's.

Geboortegewig (BW) BTW's: is ramings van die genetiese verskille tussen diere in kalfgeboortegewig, uitgedruk in kilogram. Kalwingsprobleme het 'n duidelike negatiewe impak op die winsgewendheid van 'n kudde deur verhoogde kalf- en vers sterf teistering, stadiger/langer herbesetting prestasie en potensiële veeartsenykundige uitgawes. Terwyl laer BW-BTW's bevoordeel word vir kalwingsgemak, word dit ook geassosieer met laer groeiopstasionaal. Sorg moet geneem word om 'n balans tussen BW en groei te vind.

Speen

By speen is dit belangrik om 200-dae gewig en docility van die kalf aan te teken, en volwasse koeigewig, liggaamstoestandtelling, heuphoogte van die koei. Hierdie inligting moet aangeteken word tussen 80 en 300 dae na geboorte vir eienskappe wat op die kalf gemeet word, en tussen 870 en 3900 dae vir eienskappe wat op die koei gemeet word. BTW's wat uit hierdie inligting gegenereer word, is 200-dag gewig BTW, 200-dag melk BTW en volwasse koei gewig (MCW) BTW.

200 Dag (200) BTW's: is ramings van die genetiese verskille tussen diere in lewende gewig op 200 dae oud as gevolg van hul genetika vir groei. Die 200 BTW is 'n maatstaf van 'n dier se vroeë groei tot speen en word in kilogram uitgedruk. Dit is 'n belangrike eienskap vir telers wat diere as kalfsvleis of as speenkalwers bemark. Groter meer positiewe 200 BTW's is oor die algemeen gunstiger.

200 Dag Melk (Melk) BTW's: dui op die verwagte

verskil in die gewig van die kalf op 200 dae as gevolg van die moederlike effek van die koei. Dit dui die dier se melkproduksievermoë aan. In die geval van vaars skat dit die moederlike invloed wat sy dogters op die 200-dag gewig van hul nageslag (die vaars se kleinkinders) sal hê. Groter, meer positiewe Melk-BTW's is oor die algemeen gunstiger. Wanneer die melk BTW te hoog is, kan 'n antagonistiese reaksie in dae tot kalwing gesien word, en sorg moet gedra word om 'n balans tussen hierdie eienskappe te vind.

Volwasse Koei Gewig (MCW) BTW's: is 'n skattung van die genetiese verskil in koeigewig op vyf jaar oud en is gebaseer op die gewigte wat vir koeie aangeteken is op dieselfde tyd as wat die 200-dag gewigte vir hul kalwers aangeteken word. Dit word sterk aanbeveel dat heuphoogte en kondisietelling van die koei ook op hierdie tydstip aangeteken word. MCW BTW's word in kilogram uitgedruk en gee 'n aanduiding van koei onderhoudsvereistes waar swaarder koeie meer moet vreet en duurder is om te onderhou. Sorg moet geneem word om "kurwe-knakkies" te identifiseer wanneer daar na MCW BTW's gekyk word as gevolg van die positiewe korrelasie tussen MCW en ander groei eienskappe. 'n Rowwe riglyn is dat MCW minder moet wees as dieselfde diere se 600D BTW.

Jaaroud gewig

Op 400 dae is dit belangrik om 400-dag gewig en skrotale omtrek (bulle) aan te teken. Hierdie inligting moet aangeteken word tussen 301-500 dae vir 400-dag gewig en tussen 301 en 700 dae vir skrotumomtrek. BTW's wat gegenereer word, is 400-dag gewig BTW en Skrotum Omtrek BTW.

400-dag (400) BTW's: is ramings van die genetiese verskille tussen diere in lewende gewig op 400 dae ouderdom, uitgedruk in kilogram. Hierdie BTW is belangrik vir telers wat diere as jaarlinge

Vleisberg Digger

Vleisberg Simbras

Brasim Quagga, Vleisberg genetika

Die eerste 13 teelbulle in die mark met Digger as vaar het R 1,353,000 in gebring, en bevestig die stelling:

**'n Goeie bul is nie 'n uitgawe nie,
maar 'n belegging.**

LID VAN DIE
TRIFECTA
GROEP

 Hanré Bester
073 057 7747

bemark. Groter meer positiewe 400 BTW's is oor die algemeen gunstiger.

Skrotale omtriek (SC) BTW's: is 'n skatting van die genetiese verskille tussen diere in skrotale omtriek op 400 dae oud, uitgedruk in sentimeter. SC BTW's gee 'n aanduiding van die bulle se genetiese meriete vir verskeie vrugbaarheidseienskappe. Verhoogde SC word geassosieer met vroeëre ouderdom by puberteit, verhoogde semenproduksie en verbeterde semenkwaliteit. Daar is ook bewyse dat SC geassosieer word met verbeterde vroulike vrugbaarheid en vroeëre ouderdom by puberteit by 'n bul se dogters. Groter meer positiewe SC-BTW's is oor die algemeen gunstig.

Ultraklankskandering

Breedplan bereken BTW's vir karkaseienskappe gebaseer op lewende diere ultraklank skandering en abattoir karkas data. Vir lewendige diere ultraklank opname is dit belangrik om skandering inligting oor Rump Fat Depth, Rib fat Depth, Eye Muscle Area (EMA) en (Binnsepierse vet/marmering) Intramuskuläre Vet (IMF) op te neem. Skanderingsinligting moet tussen 300-800 dae aangeteken word en diere moet in 'n goeie toestand wees verkieslik markgereed soos vir slag. Heuphoogte kan tussen 500-800 dae aangeteken word. BTW's wat verkry word, sluit in 'n BTW vir oogspierarea (EMA) en intramuskuläre vet (IMF) en kleinhandelvleisopbrengs. Alhoewel die Suid-Afrikaanse vleisklassifikasiestelsel nie tans vetdekking of intramuskuläre vet direk vergoed nie, is hierdie BTW's belangrik vir toekomstige markposisionering.

Oogspierarea (EMA) BTW's: is ramings van die genetiese verskille tussen diere in oogspierarea by die 12/13de rib omgewing en word in vierkante sentimeter uitgedruk. EMA BTW's is 'n aanduiding vangespierdheiden het 'n positiewe verhouding met kleinhandel beesvleisopbrengs. Vaars wat groter EMA vir hul gewig en maer vetbedekking vertoon, is geneig om 'n hoër kleinhandelvleisopbrengs te realiseer. Groter meer positiewe EMA-BTW's is oor die algemeen gunstiger.

Intramuskuläre vet (IMF) BTW's: is ramings van genetiese verskille tussen diere in intramuskuläre vet (marmering) by die 12/13th rib site, uitgedruk as 'n persentasie. IMF is belangrik vir die markte waar 'n premie vir marmering betaal word. IMF het 'n positiewe verhouding met skandering vet diepte. Hoër IMF is oor die algemeen gunstiger.

Kleinhandel beesvleisopbrengs (RBY) BTW's: is ramings van genetiese verskille tussen diere in die kleinhandel beesvleisopbrengs en word uitgedruk as 'n persentasie. RBY het 'n klein negatiewe korrelasie met gewig, dus seleksie vir RBY terwyl die groei seleksie geïgnoreer word, kan lei tot laer totale vleisopbrengs in kilogram. Groter meer positiewe RBY BTW's is oor die algemeen gunstiger.

18 maande

Op 600 dae is dit belangrik om 600-dag gewig en skrotale omtriek aan te teken as dit nie op 400 dae gemeet is nie. 600-dag gewig moet binne 500-800 dae aangeteken word. BTW's wat verkry word, sluit in 'n BTW vir 600d gewig en skrotale omtriek indien dit nie op 400 dae gemeet word nie.

600-dag (600) BTW's: is ramings van die genetiese verskille tussen diere in lewende gewig op 600 dae oud, uitgedruk in kilogram. Hierdie BTW teiken die produksie van diere wat geskik is vir swaar gewig grasgevoerde of graangevoerde markte. Groter meer positiewe BTW's is oor die algemeen gunstiger.

Netto voerinname – NFI

As gevolg van die verskillende aard van die Netto Voerinnametoets moet 'n protokol van

die kantoor verkry word. NFI is 'n maatstaf van voerdoeltreffendheid. Daar is twee fases waarvan voerdoeltreffendheid BTW's bereken kan word vir (1) Netto voerinname (Na speen); (2) Netto voerinname (voerkraalafronding). BTW's vir NFI kan verkry word indien diere na toetsstasies gestuur word vir sulke toetse.

Netto voerinname (NFI) BTW's: is ramings van die genetiese verskille tussen diere in voerinname teen 'n standaard gewigstoename, uitgedruk

in kilogram. Hulle gee 'n aanduiding van watter diere jy sou verwag om nageslag te produseer wat nie net minder voer per dag vreet nie, maar laer onderhoudsbehoeftes het en beter groei met kos ingeneem na inagnome van die dier se eie onderhoudsbehoeftes. Laer, meer negatiewe NFI-BTW's is gunstiger.

ALGAR IND BK
Veehanteringstoerusting

Kry jou eie selfaangedrewe **JAY-LOR** mini TMR voermenger vandaag

algar@algar.co.za
www.algar.co.za
082 324 6256

Algar, die doeltreffende werkkraal

Voerdoeltreffendheid

Netto Voer

INNAME

Erkenning: Lisa Rumsfeld - Vytelle

Die oorhoofse doel van vleisbeesteling is om winsgewendheid te verbeter deur genetiese vordering. Voerkoste is waarskynlik die grootste, mees veranderlike insetkoste, en enige besparing wat hierin gemaak word sal wins verhoog. Dit is waarom voerdoeltreffendheid so belangrik in beesteling geword het. Dit is belangrik om daarop te let dat voerdoeltreffendheid 'n breë term is en daar is verskeie maatstawwe van voerdoeltreffendheid (Archer et al. 1999), die term waarmee die meeste mense waarskynlik vertroud is, is Netto Voerinname (NFI) waarna ook dikwels verwys word as residuele voerinname, maar dit is egter dieselfde.

Waarom gebruik ons netto voerinname as die voorkeurmaatstaf van voerdoeltreffendheid? Koch et al. 1963 het voorgestel dat voerinname aangepas behoort te word vir liggaamsgewig en gewigstoename, wat voerinname effektief verdeel in twee komponente.

- Eerstens die voerinname wat verwag word vir 'n gegewe vlak van produksie (verwys na die verwagte vereistes vir 'n dier van 'n sekere ouderdom, ras en stadium van reproduksie of

groei); en

- Tweedens die oorblywende gedeelte. Dit het betekenis dat ons diere sou kon identifiseer wat van hul verwagte vlak van voerinname afwyk, waar doeltreffender diere laer (negatiewe) residuele voerinnames het.

Dus: Netto voerinname is die verskil tussen die werklike hoeveelheid voer wat die dier verbruik het om gewig op te tel en die verwagte hoeveelheid voer wat die dier inneem, gegewe die diere se gewig ten tye van verbruik, negatief (beter) of positief (erger/slechter). Netto voerinname, soos alle ander eienskappe, word binne 'n kontemporêre groep gemeet om vergelykbaarheid van data te verseker en om alle omgewingstoestande tydens meting uit te skakel.

Die meeste van die verwarring wat ontstaan rondom netto voerinname spruit voort uit die feit dat baie die eienskapdefinisië nie behoorlik begryp word nie. Die Breedplan-definisie van Netto Voerinname beraamde teelwaardes (BTW's) is dat dit skattings is van die genetiese verskille tussen diere in voerinname op 'n standaardgewig en tempo van toename vir 'n gegewe voerfase

(naspeen of afronding onderskeidelik). Dit impliseer dat netto voerinname onafhanklik is van gewig en groeitempo. Dit is ook belangrik om die verband tussen voeromsettingsverhouding en netto voerinname te verstaan, alhoewel hulle positief gekorreleer is, is daar een duidelike verskil tussen hulle. Netto Voerinname is ongekorreleer met liggaamsgewig en groeitempo, terwyl Voeromsettingsverhouding gekoppel is aan gewig en groeitempo. Indien seleksie op Voeromsettingsverhouding alleen gedoen word, kan dit moontlik lei tot groter beeste met 'n hoër onderhoudsbehoefte. Pas altyd 'n gebalanseerde benadering toe wanneer besluit word watter eienskappe om by teeldoelwitte in te sluit, en vermy asseblief die gebruik enkeleieneskappe.

Wanopvatting #1

- Voerdoeltreffendheid maak net sin in 'n terminale produksietsels waar al die kalwers na 'n voerkraal gestuur word, en nie moederstelsels (koei/kalf) waarin verse nie dien as vervangingsdiere nie, maar ook geslag word.

Die waarheid in hierdie stelling kom neer op die maatstaf van voerdoeltreffendheid waarna verwys word (onthou daar is 'n paar). Netto Voerinname is 'n eienskap wat onafhanklik is van gewig en groeitempo, en kan gebruik word om voerdoeltreffendheid in enige stelsel te meet. Archer et al. 1999 het bevind dat Netto Voerinname gedurende die naspeense tydperk en by volwassenheid hoë positiewe genetiese korrelasies gehad het, wat daarop duï dat seleksiebesluite gebaseer op Netto Voerinname gemeet gedurende die naspeenperiode die potensiaal het om aanleiding te gee aan genetiese verbeterings in Netto Voerinname van die koeikudde (d.w.s. koeikalfstelsels). Oorerflikheid van netto voerinname het gewissel van 0.26 tot 0.58, en val oor die algemeen binne die matige oorerflikheidsreeks en is geneig om soortgelyk te wees aan skattings vir groei-eienskappe. Vir daardie rede kan verwag word dat met voldoende data, seleksie vir Netto Voerinname wel effektiel sal wees.

Wanopvatting #2

- Dit neem 2,5 keer meer energie om 1kg vet te skep as om 1kg spiere te skep, en deur te fokus op voerdoeltreffendheid, selekteer produsente vir hoog op die been, skraler, later ryp diere wat nie die geneigdheid het om vet aan te sit nie.

Ahangende van ouderdom, geslag envlak van produksie word ongeveer 65-70% van die totale energie wat vir vleisproduksie benodig word, vir

instandhouding gebruik. Sowat 30% van energie inname word benut vir groei en voortplanting (Cabezas-Garcia et al. 2021). Verskille in doeltreffendheid van groei kan te wyte wees aan verskille in samestelling van dit wat in die dier se liggaam gebeur. Ter verduideliking het Ferrel en Jenkins (1998) getoon dat verskille in tempo van waterneerlegging of retensie, proteïenneerlegging en vetneerlegging doeltreffendheid en tempo van liggaamsgewigtoename beïnvloed. Dit is hoofsaaklik omdat vet hoër energiedigtheid het as óf proteïen óf water. Dit is so dat meer energieverbruik benodig word vir vetneerlegging teenoor proteïenneerlegging, maar instandhouding / handhawing van proteïen vereis meer energie as wat 'n dier benog vir die instandhouding / handhawing van vet in die liggam (Crews 2005). Daarom, alhoewel dit inderdaad meer energie verg om 'n 1kg vet te skep in vergelyking met 1kg spiere, word dit nie beïnvloed deur te selekteer vir Netto Voerinname wat daarop fokus om diere met 'n laer onderhoudsbehoefte te identifiseer nie (Lisa Rumsfeld (Vytelle) – Persoonlike Kommunikasie).

Wanopvatting #3

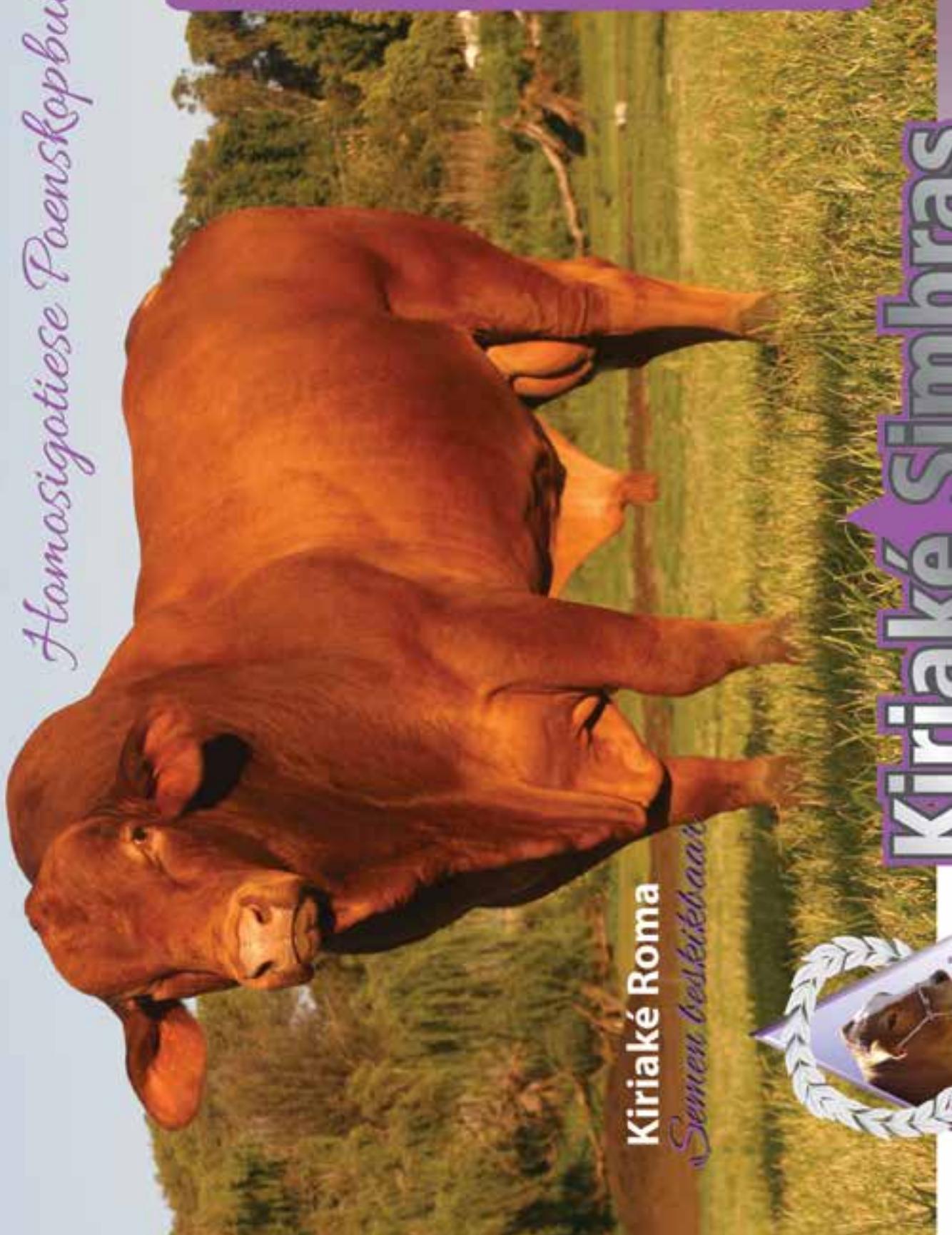
- Dogters uit voer doeltreffende diere is geneig om hoog op die been, rankerig en laat ryp tipe diere te wees.

Weereens, aangesien NFI 'n maatstaf is wat onafhanklik is van gewig (liggaamsgrootte) en groeitempo, sal dogters van voerdoeltreffende bulle (gebaseer op NFI) nie noodwendig rankerig of later volwasse wees nie. Netto Voerinname het 'n baie lae fenotipiese korrelasie met vetneerlegging (0.17) en marmering, daarom kan seleksie vir NFI gedoen word sonder om vetneerlegging beduidend te benadeel. 'n Gebalanseerde benadering tot seleksie waarbinne vetmetings en vet neerlegging as teeldoelwit ingesluit word, sal dit verder verseker.

Tenslotte, voerkoste verteenwoordig 'n beduidende deel van die totale koste van beesvleisproduksie. Vir hierdie rede sal genetiese verbeteringsprogramme vir die vermindering voerkoste as insetkoste beslis aspekte insluit wat verband hou met 'n verbetering in voerbenutting. Netto Voerinname, in teenstelling met tradisionele doeltreffendheidsmaatstawwe soos voeromsetting (FCR), is 'n residuale voerinname wat nie gekorreleer is met liggaamsgewig en groeitempo nie, wat dan ook in 'n grootmate kommer verlig oor die langtermyn implikasies van seleksie hiervolgens en antagonistiese gekorreleerde reaksies vir volwasse grootte en onderhoudsvereistes.

Homosigotiese Poenskopbul

Nageslag van Homosigotiese Poena Kiriaké Roma

Kiriaké Roma

Semen beschikbaar

Kiriaké Simbras

COLIN COREEJES 082 410 4740
colin.panda90@gmail.com

Oorvoedige veldgroggemaakte poenskop Simbras

Belangrikheid van kontemporêre groepering

Die BLUP-analitiese prosedure wat deur Breedplan gebruik word om BTW's te genereer, is ontwerp om enige bekende omgewingseffekte van die BTW te verwijder, wat 'n waarde laat wat slegs die onafhanklike toevoegingsgenetiese (oordraagbare) effekte verteenwoordig. BLUP verwijder die bekende omgewingseffekte deur kontemporêre groepe te bou. 'n Kontemporêre groep is 'n groep diere wat 'n soortgelyke omgewing ervaar het met betrekking tot die uitdrukking van 'n eienskap.

Tydgenote presteer gewoonlik op dieselfde plek, is dieselfde geslag, is van soortgelyke ouderdom en is saam bestuur. As kontemporêre groepe verkeerd gevorm word, sal die BTW's minder akkuraat en moontlik misleidend wees. Die onderliggende beginsel agter kontemporêre groepe is dat slegs diere wat 'n gelyke geleentheid

gehad het om te presteer, direk met mekaar vergelyk kan word binne 'n kontemporêre groep.

Breedplan skep outomatisies kontemporêre groepe diere vir vergelyking gebaseer op die kriteria wat in die tabel hieronder uiteengesit word. Die presiese kriteria sal verskil afhangende van die eienskap wat ontleed word.

Automatic	Automatic, but can be Breeder Influenced	Breeder Supplied
Herd	Breed	Breeders Management Groups
Calving year	Weight Date	
Sex of Calf	Calf Age (slicing)	
Twins/Single		
Birth Status (Embyo Transfer)		
Age of Dam		

Ten spyte van die outomatiese kontemporêre groeperingsprosedures wat deur Breedplansagteware toegepas word, is dit steeds uiters belangrik vir telers om bestuursgroepe te spesifiseer. As voorbeeld moet diere wat aanvullend gevoer is ter voorbereiding van skoue gespesifiseer word, diere wat siek geword het en kondisie verloor het voordat hulle geweeg word. Selfs al is daar beduidende verskille in weidingskwaliteit / hoeveelheid tussen kampe van jou groepe, moet al hierdie feite gespesifiseer word om aan te pas vir omgewingseffekte.

in 'n Breedplan-analise gebruik word nie. Klein kontemporêre groepe word dikwels deur kleiner kuddes ervaar sonder noukeurige bestuur. Om dit te oorkom: Beperk kalfperiodes tot 6 – 8 weke aangesien kalwers oor die algemeen slegs in dieselfde groep ingesluit word as hulle binne 45 of 60 dae van mekaar gebore word. Begin alle kalwers onder dieselfde bestuurstoestande. As dit nodig is om die groep te verdeel, probeer om die hele groep te weeg voordat hulle verdeel word. Weeg alle diere op dieselfde dag in 'n groep. Gebruik meer as een vaar, in gevalle waar kleiner kuddes

Animal	Weight	Improper Single CG CG Deviation	Management	Correct CG CG Deviation
1	311	+8	No Creep Feed	+17
2	285	-18	No Creep Feed	-9
3	280	-23	No Creep Feed	-14
4	300	-3	No Creep Feed	+6
5	295	-8	Creep Feed	-18
6	324	+21	Creep Feed	+11
7	327	+24	Creep Feed	+14
8	305	+2	Creep Feed	-8

AVERAGES

Improper Single CG	303
No Creep Feed	294
Creep Feed	313

Die tabel hierbo illustreer die gevolge van onbehoorlike kontemporêre groepering. In 'n scenario waar alle diere dit in een kontemporêre groep (geel) geplaas word, ongeag die feit dat hulle verskillende voedingsprogramme gehad het, is die kontemporêre groepgemiddeld 303kg. In hierdie kontemporêre groep het dier 1 'n BTW van +8kg wat daardie dier met 'n posisie van 3de algehele plaas. As die korrekte kontemporêre groepering egter toegepas word (blou en groen), dan kan jy sien dat van al die diere wat nie kruipvoer ontvang het nie, hierdie dier 'n BTW van +17kg het wat die dier 1st in sy kontemporêre groep rangskik. Uit hierdie voorbeeld kan gesien word dat die effek van onbehoorlike kontemporêre groepering groot is, en die korrekte kontemporêre groepspesifikasie deur die telers is uiters belangrik.

Alhoewel dit belangrik is om kontemporêre groepe te spesifiseer, moet daar ook sorg gedra word dat die kontemporêre groepe nie te klein word nie. As daar net 'n paar diere is waarmee 'n dier se prestasie direk vergelyk kan word, kan die prestasierekords vir daardie dier nie effektief

net 'n paar vaars het, probeer om gebruik te maak van voortplantingstegnologieë soos Kunsmatige Inseminasie om kuddekoppelings te verbeter. Indien KI-tegnologie gebruik word, probeer om dit so te beplan sodat KI-kalwers ongeveer dieselfde tyd as natuurlik verwekte kalwers gebore word.

Nog 'n ding om te oorweeg met kontemporêre groepe is enkele vaar kontemporêre groepe. Op dieselfde manier is dit belangrik om meer as een kalf in elke kontemporêre groep te verteenwoordig, dit is ook belangrik om die nageslag van meer as een vaar in 'n kontemporêre groep te verteenwoordig. Waar al die kalwers in die kontemporêre groep van dieselfde vaar is, is daar geen ander kalwers deur vaars waarmee die prestasie van hierdie kalwers vergelyk kan word nie (dws effektiewe nageslag). In hierdie geval kan prestasierekords wat vir daardie kalwers ingedien is, nie effektief in die Breedplan-analise gebruik word om die BTW's van hul vaar te bereken nie. Bestuur jou kontemporêre groepe bewustelik sodat meer as een vaar in elke kontemporêre groep verteenwoordig word.

SIMBRA **DUO**

Best of both

GEHARDE,
MEDIUMRAAM
SIMBRAS

EUGENE & CARLEN
MARAIS

083 777 7091

duosimbrastoet

stel die standaard van uitnemendheid

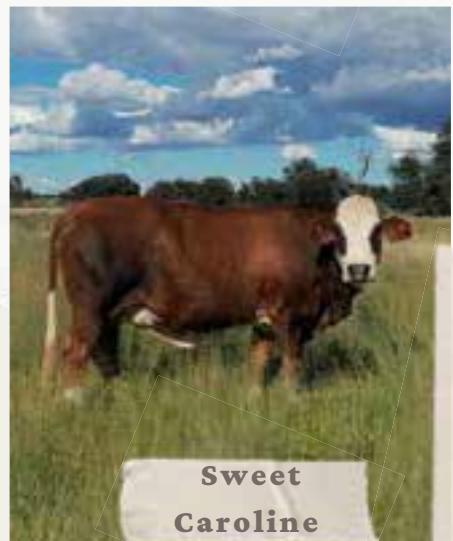

Stone Gold

Tops

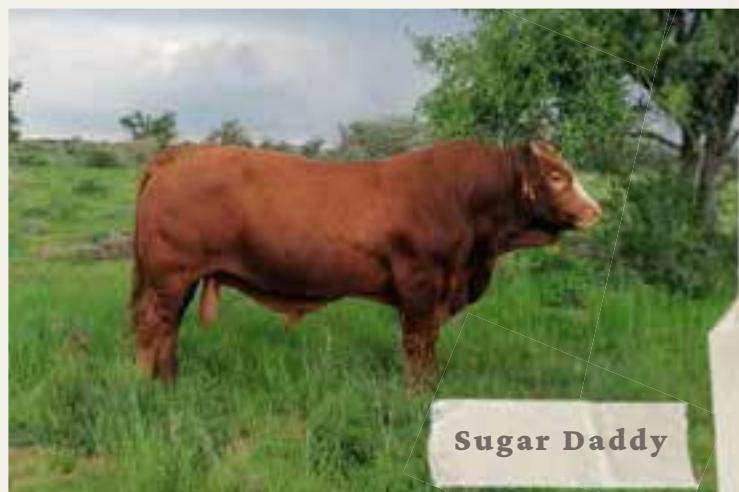
**Teresa &
Stout Gat**

Sweet Caroline

Stella & Mira

Sugar Daddy

ZINKEV SIMBRA

STEL DIE STANDAARD SEDERT 07

OLIVIER FAMILIE

+264 (0)81 124 2907

bayer@zinkevsimbra.com

www.zinkevsimbra.com

#zinkevsimbra

Belangrikheid van genetiese koppeling

Nog 'n belangrike komponent van die Breedplan-analise is die vermoë om die gevvolglike BTW's van diere wat onder verskillende toestande loop, te vergelyk. Dit word bereik met behulp van genetiese koppeling. Genetiese koppeling word vasgestel deur die gebruik van algemene vaars oor kuddes. Om diere uit verskillende omgewings te vergelyk, moet kuddes 'n prestasie aangetekende nageslag van gewone diere (tipies gemene vaarnes) hê, wat gebruik word om een kudde teen 'n ander te meet. Genetiese koppeling is ook belangrik binne

'n kudde om diere wat in verskillende jare gebore is en in verskillende kontemporêre groepe gebore is, te vergelyk. Op die binne-kuddevlak koppel gemenskaplike vaars of bulle skakeling tussen kontemporêre groepe en koeie kan bykomende genetiese koppeling oor jare bied. Om 'n vlak van genetiese koppeling te handhaaf, vervang moenie al jou vaars van een jaar na die volgende jaar vervang nie, sodat oor die jare vergelykings gemaak kan word. Gebruik ook vaars wat nageslag aangeteken het vir ander eienskappe in ander kuddes.

Uitskieters

As deel van die deurlopende verifikasie van prestasiedata wat ingesamel word, kontroleer Breedplan die variasie in prestasierekords tussen diere binne elke kontemporêre groep. Terwyl sekere mate

van variasie binne elke groep verwag word, wanneer die verskil tussen 'n prestasierekord vir 'n dier en die gemiddelde van alle diere in daardie kontemporêre groep groter is as wat verwag is, word die rekord vir die dier as 'n uitskieter gemerk. 'n Uitskieterverslag word aan die betrokke kudde gestuur. Hierdie verslag gee die teler die geleentheid

om die prestasie vir die uitskieterdier reg te stel of te verifieer, indien Breedplan geen reaksie op die uitskieterverslag ontvang nie, word die uitskieterkuddes uitgesluit vir alle toekomstige Breedplan-ontledings. Om die uitskieterverslae te ignoreer, is 'n algemene oorsaak van prestasiekudde probleme. Verifieer en korrigeer alle uitskieterverslae sodra u dit ontvang.

KUDDE GESONDHEID

Algemeen

Voorkoming is altyd beter as nasorg, en die handhawing van goeie gesondheidstatus in enige kudde is van kardinale belang! Produsente word dikwels gekonfronteer met uitdagings wanneer dit by siektes kom. Bek-en-klouseer is 'n hoogs aansteeklike, wydverspreide siekte in Suid-Afrika en vereis dat elke optree en verseker dat hulle streng biosekuriteitsprotokolle in plek het. Om goeie biosekuriteitsprotokolle in plek te hê, help ook om die kanse te bestuur en te verminder om ander siektes soos BM (besmetlike misgeboorte) te kry, wat ook 'n soönotiese siekte is, wat beteken dat dit aan mense oorgedra kan word - Alle kuddes moet gereeld vir BM getoets word, en diere wat in die kudde gekoop word, moet in kwarantyn geplaas en getoets word voordat dit in die koeikudde ingevoer word. Dit is verpligtend om alle vroue in te ent deur S19 of RB51 vir BM te gebruik. Om biosekuriteitsprotokolle in plek te hê, verminder ook die oordrag van geslagsiektes soos Trichomoniases en Vibrioses.

Alhoewel dit belangrik is om biosekuriteitsprotokolle in plek te hê, eindig dit nie daar nie. Dit is belangrik om te verstaan watter antibiotika/entstowwe om te gebruik wanneer en om dit verantwoordelik te doen, verskillende toestande vereis verskillende behandelings. Dit word aanbeveel dat u goeie verhoudings met u plaaslike veearts of veeartsenkundige tegnoloog vestig. Dit sal u help om 'n inentingsprogram te beplan en protokolle op te stel deur die regte toerusting en op die regte manier te gebruik en u te help om verskille in toediening te verstaan wanneer u subkutane of intramuskulêr toegedien word. Dit is van kardinale belang dat produsente weet waar om die middels te administreer en om te verseker dat die koue ketting gehandhaaf word, asook om die gevolge en neweffekte wat dwelms op dragtigheidstatus kan hê (veral wanneer lewende entstowwe gebruik word) te verstaan. As diere geslag moet word, is dit ook belangrik om die onttrekkingstydperk van enige geneesmiddel wat toegedien kon word, te ken.

Wees ook bewus van bosluisgedraagde siektes, veral wanneer diere in jou kudde gekoop word, sommige diere mag of mag nie 'n natuurlike weerstand teen siektes soos hartwater, rooiwater en droë galsiekte of anaplasmose hê nie.

Aanvulling van vitamiene en minerale is ook 'n belangrike aspek wat nie vergeet moet word nie. Alhoewel sekere minerale vlakke deur voere verhoog kan word en in sommige gevalle die vlakke meer effektief handhaaf, kan jy ook vinnig vitamien/minerale vlakke verhoog deur inspuitings.

Inentingsprogram

Die handhawing van goeie kuddegesondheid beïnvloed direk wins deur verbeterde produksie en voortplanting en verminderde sterftes. Sommige inentings is goeie praktyk en ander is 'n noodsaaklike praktyk. Dit is goeie praktyk om in te ent vir multikultridiale siektes en ander longkwale soos:

- Klem in die kaak, lamsiekte, spons siekte en edeem
- BVD (Bees virale Diarree), Pasteurella (Long ontsteking) en lugweg siektes.

Ander virussiektes wat redelik effektief voorkom kan word, is:

- Drie dae stywe siekte
- Knopvelsiekte
- Slenkdalkoors

Maak seker dat jy entstowwe toepas volgens die aanbevole dosisse.

Dip- en Doseringsprogram

Parasiete, en die siektes wat hulle kan oordra, het 'n negatiewe impak op produksie en reproduksie. Dit is belangrik om 'n struktuurdopprogram te volg om hierdie negatiewe effekte te vermy.

Dit is belangrik om die oorsaak van die dood in 'n kudde te bepaal - dikwels het iets uitgebreek en daar is 'n kans dat meer diere geraak sal word. Raadpleeg kundiges om te bepaal wat aangaan en hoe om herhalings te voorkom.

BOU 'N GOEIE VERHOUDING MET 'N KUDDEVEEARTS, -TEGNOLOOG OF ADVISEUR VAN 'N FARMASEUTIESE MAATSKAPPY EN BEPLAN SAAM 'N VOLLEDIGE DIEREGSONDHEIDSPLAN

GLEN AGGY SIMBRAS

QUALITY THROUGH INTEGRITY

Arné & Marilé Grobbelaar

Glen Aggy Farm, Amsterdam, Mpumalanga
glenaggysimbras@gmail.com
082 431 8794

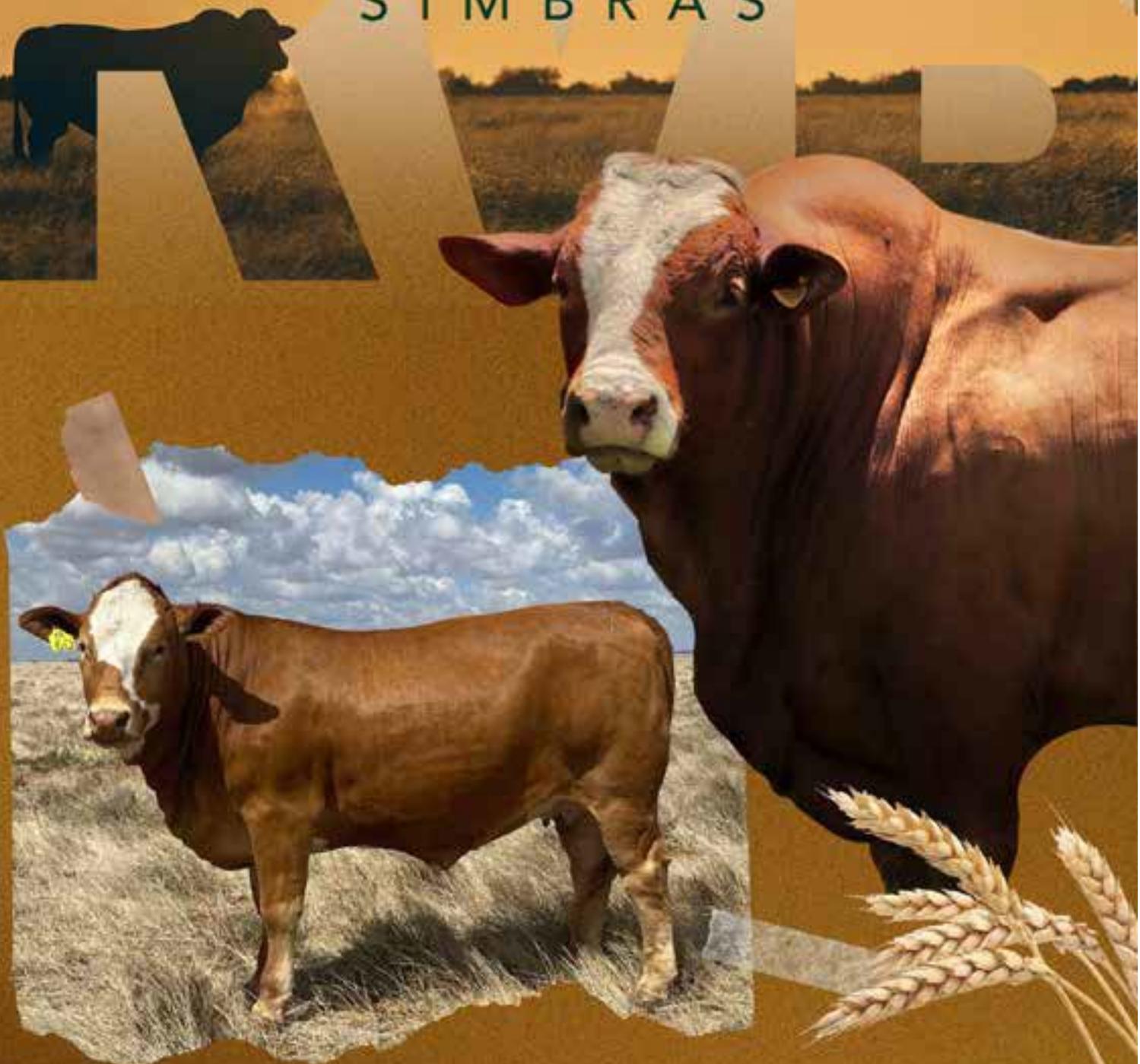

Biosekuriteit kontrole blad

Insette - Lewendehawe, Water, Voer, ens.

1 Lewendehawe		Prosedures	Ja	Nee	Nvt
1.1	Word nuwe diere op die plaas se gesondheidstatus nagegaan tydens aankoms?	Vooraf inspeksies of sertifisering deur 'n bekwame persoon/veearsts.			
1.2	Word nuwe diere op die plaas in kwarentyn gehou?	Isoleer en bestuur afsonderlik (14 tot 28 dae aanbeveel).			
1.3	Word lewendehawe met onbekende gesondheidstatus afsonderlik van kwesbare diere gehou (bv. Jong of dragtige diere)?	Isoleer en bestuur afsonderlik (14 tot 28 dae aanbeveel).			
1.4	Wanneer diere weg is van die plaas om bv te skou, is daar gesondheidsprotokolle en strategieë in plek om biosekuriteit te handhaaf	Isoleer en bestuur afsonderlik (14 tot 28 dae aanbeveel).			
2 Voer			Ja	Nee	Nvt
2.1	Het die plaas enige beperkings of beheer op die voer van produkte afkomstig van gewerwelde diere soos bv. Beenmeel?	Beperk die voer van rou dierreprodukte aan diere op die plaas.			
2.2	Het verskaffers van voer en verwante produkste die nodige sertifisering in plek?	Versoek sertifisering.			
2.3	Word voer en voer produkte by aankoms op die plaas nagegaan vir gesiktheid en vry van defekte en ander toevallige skades (bv knaagdier skades, muf ens.)				
2.4	Is voerstore van so'n aard dat dit kontaminasie, besmetting, besoedeling en kontak met diere (huishoudelik, peste en ander plaasdiere) of ander bronne verhoed?	Verseker dat voerbanke skoon, veilig en beskut is.			
3 Water			Ja	Nee	Nvt
3.1	Is daar prosedures in plek wat verseker dat die hoeveelheid en gehalte van drinkwater gesik is vir die behoeftes van die diere wat aangehou word?	Monitor water voorsiening, opgaarplekke en suipkripte.			
Mense, Voertuie en ander toerusting					
4.1 Werknemers en families			Ja	Nee	Nvt
4.1.1	Is daar 'n strategie in plek om die toegangspunte tot die plaas te beperk, en die punte wat gebruik word behoorlik te monitor en rekord te hou van besoekers?	Beperk aantal toegangspunte. Bespreek die situasie met besoekers en monitor besoek.			
4.1.2	Is eienaars en bewoners van die plaas bewus aan die risikos verbonde aan die uitleen en gedeelde gebruik van toerusting?	Beperk die uitleen van toerusting en implimente en verseker dat alles die plaas skoon verlaat en skoon terugkom.			

4.2 Besoekers, kontrakteurs en dienspersoneel			Ja	Nee	Nvt
4.2.1	Word besoekers aan die plaas ingelig oor waar hulle op die plaas mag beweeg?	Bestuur besoeke sinvol om risiko te beperk.			
4.2.2	Word die dra van skoon klere, beskermende drag en veral skoene bevorder?	Moedig alle personeel en besoekers aan om die plaas skoon te betree en skoon te verlaat.			
4.2.3	Is daar fasilitete beskikbaar waar toerusting en selfs klere skoon gemaak kan word.	Voorsien fasilitete om die gewensde standaarde te handhaaf.			
4.3 Voertuie en toerusting			Ja	Nee	Nvt
4.3.1	Word voertuie wat tussen verskillende risiko areas op die plaas beweeg skoon gemaak tussen areas?	Skoonmaak fasilitete.			
4.3.2	Is daar voldoende kennisgewings op om besoekers op die plaas in te lig oor biosekuriteit maatreëls.	Bring behoorlike kennisgewingsborde aan.			
Produksie Praktyke					
5.1 Lewendehawe monitering			Ja	Nee	Nvt
5.1.1	Word diere deurlopend nagegaan vir siektetoestande?	Inspekteer diere op 'n roetine basis en bestuur alle afwykings wat gevind word.			
5.1.2	Word meer inspeksies gedoen onder hoër risiko omstandighede soos wanneer insekte toeneem of die beweging van wild op die plaas?	Wees meer opletten onder hoër risiko omstandighede.			
5.2 Diere gesondheidbestuur			Ja	Nee	Nvt
5.2.1	Word daar 'n program geïmplimenteer om siektes endemies aan die omgewing te bestuur?	Handhaaf goeie bestuurspraktyke in lyn met die omgewingsomstandighede en klimaat.			
5.2.2	Wanneer 'n onbekende toestand of siekte bespeur word, word kundige advies ingewin?	Bespreek buitengewone toestande met die kudde veearts.			
5.2.3	Indien siektes uitbreek, kan geaffekteerde diere geïsoleerd behandel word?	Isoleer siek diere en hou behoorlike rekord van diere en hul behandeling.			
5.3 Karkas, mis en afloopwater bestuur			Ja	Nee	Nvt
5.3.1	Is daar procedures in plek om kontaminasie as gevolg van afvloei water te voorkom.	Implimenteer 'n wel deurdagte verantwoordelike afval bestuursprogram.			
5.3.2	Is daar 'n program in plek om van die oorskot van dooie diere ontslae te raak?	Karkasse van dooie diere en ander afval items op die plaas moet onder beheerde omstandighede bestuur word.			
5.4 Heinings			Ja	Nee	Nvt
5.4.1	Word die heinings gereeld nagegaan, veral met die klem op grensdrade om die beweging van vreemde mense en diere op en vanaf die plaas te beperk?	Gereelde monitering en instandhouding van heidings.			
Uitlaai van vee					
6.1	Word alle diere wat van die plaas weg gelaaai word nagegaan om te verseker dat hulle reisfiks en gesond is wanneer hulle die plaas verlaat?	Maak seker dat slegs gesonde diere die plaas verlaat en dat vervoer altyd gedoen word met toerusting wat die welsyn van die dier bevorder.			
Opleiding en rekordhouding					
7.1 Opleiding			Ja	Nee	Nvt
7.1.1	Is alle personeel opgelei en vertrouyd met die protokolle op die plaas betreffende biosekuritei en beskik hul oor die vaardigheid om siek diere te identifiseer?	Lei personeel behoorlik en deurlopend op.			
7.1.2	Is daar kontakbesonderhede van kundiges gerедelik beskikbaar om indien nodig gekontak te kan word vir spoedige ingrype op die plaas?	Gebeurlikheidsplan moet bekend en uitvoerbaar wees.			
7.2 Dokumentasie en rekordhouding			Ja	Nee	Nvt
7.2.1	Word behoorlike rekordhouding gedoen van alle voorkomende en simptomatiese behandeling van diere op die plaas?	Hou gedetaileerde rekord van alle behandelings.			

SLEGS DIE BESTE GENETIKA

louw@rvbstud.com

+27 83 995 0939

ronnie@rvbstud.com

+27 82 547 7444

@rvbsimbras
Boshof, Free State | www.simbras.rvbstud.com

Verkoop- REËLS

Neem asseblief kennis dat die amptelike verkoopreëls op die Simbra-webwerf of by die Simbra-kantoor beskikbaar is. Die reëls hier is 'n verkorte opsomming van die veilingsreëls.

Inleiding

Die doel van die veilingsreëls is om sover moontlik te verseker dat alle Simbras wat op veilings aangebied word, steeds voldoen (al is dit voorheen geïnspekteer) aan die rasstandaarde en 'n aanvaarbare kriteria ten opsigte van vrugbaarheid en/of reproduksie asook sekere gesondheidsvereistes, en is van toepassing op alle openbare-/aanlyn-/katalogusveilings. Alle Simbras wat so verkoop word vind dus onderhewig aan die reëls van die genootskap plaas. Geregistreerde Simbras wat nie aan die reëls voldoen nie, mag nie op 'n veiling te koop aangebied word nie.

'n Amtelike veilingskatalogus kan uit drie afdelings bestaan:

- A) **Geregistreerd:** Geregistreerde bulle (met S-brandmerk op linkerskouer), geregistreerde vroulike diere, en kalfboekdiere onder 12 maande of sogende kalwers.
- B) **Cum-verse:** Verse wat reeds as Cum-diere in die Simbra-kuddeboekstelsel aangeteken is
- C) **Kommersiële Verse:** Simbra tipe vroulike diere wat fenotipies van so 'n standaard is dat hulle as Cum diere opgeneem sal kan word.

Dit is die verkopers se verantwoordelikheid om seker te maak dat alle inligting van verkoopsdiere volledig in die stelsel geïntegreer is. Inligting van veilingsdiere, lotnummers en kommentaar moet die kantoor minstens 6 weke voor die veilingsdatum bereik. Inligting moet per e-pos in die voorgeskrewe formaat ingedien word. Een proefkatalogus sal opgestel word wat alle uitstaande inligting sal aandui. Teler het 3 werksdae om regstellings en uitstaande inligting aan die kantoor te e-pos. Tweede

proef sal voorgestel word vir verkopergoedkeuring waarna katalogus gefinaliseer sal word.

Algemeen

- 1.1 Alle diere moet 'n maksimum van 30 dae voor 'n veiling geïnspekteer word deur 'n geakkrediteerde inspekteur/keurder wat as beskermheer sal optree
- 1.2 Voorgestelde beskermheervergoeding is R1500 per dag, plus verblyf indien nodig en reiskoste – betaalbaar deur die verkoper
- 1.3 Bulle moet volgens die Simbra Linière klassifikasiestelsel bepunt word, en vroulike diere moet 'n algehele voorkomspunt ontvang.
- 1.4 Diere wat nie aan minimum standaarde voldoen nie, mag nie te koop aangebied word nie.
  - 1.4.1 Allebulle wat kalwers (wat vir registrasie in aanmerking kom) wat vanaf 1 September 2022 gebore is, moet genotipeer en 'n SNP genotiperingsprofiel op rekord hê voordat 'n dragtige dier of 'n koei met jong kalf waarna hierin verwys word op die veiling aangebied mag word.
  - 1.4.2 Alle Simbras wat op openbare veiling aangebied word, word verkoop onderhewig aan die Veilingsreëls van die Genootskap
  - 1.4.3 Veilingpamflet is onderhewig aan goedkeuring voordat dit op sosiale media en die webwerf gepubliseer mag word, en moet die amptelike Simbra-logo vertoon.

TM

ANDRÉ KOCK & SEUN/SON BK

Lewendehawe Afslaers & Eiendomsagente
Livestock Auctioneers & Estate Agents

In Wiens van die Veehoer

**NA 59 JAAR
SE ERVARING IN DIE
AFSLAERS & LEWENDEHAWE BEDRYF
STAAN ONS NOG ROTSVAS AGTER ONS BOERE**

NOORDWES:
053 927 1981

LIMPOPO:
014 227 2228

VRYSTAAT:
082 333 0917

... EN DIE RES VAN SUID-AFRIKA

Vir meer inligting besoek André Kock & Son Livestock Auctioneer/Estate Agent Facebook Blad.
EPOS: akock@wam.co.za

Veilingsreëls

- 2.1 Die verkoper moet by ondertekening van hierdie veilingsreëls skriftelik bewys kan lewer dat sy veilingsdiere binne 60 dae voor die veiling skoon vir TB getoets is en alle vroulike diere wat reeds gekalf het skoon getoets vir BM, of 'n CA3 sertifikaat/veearstsertifikaat wat bevestig dat alle diere binne die afgelope 12 maande skoon getoets is. Alle vroulike diere wat op die veiling aangebied word, moet teen Brucellose ingeënt wees met RB51/S19.
- 2.2 Diere onder 1 jaar op die veilingsdatum word as kalfboek aangebied en sal op die verkoper se koste aan die koper oorgedra word. Lede van die Genootskap kan hierdie diere tussen 1 en 3 jaar oud aanbied virkeuring vir volledige registrasie in die kuddeboek.
- 2.3 Die Verkoper het die "Verkopersverklaring" onderteken en ingedien:
- 2.3.1 Dat die diere wat aangebied word, getatoeëer en nagegaan is, en dat dit ooreenstem met die rekords van die genootskap. Indien die koper binne 30 dae na die veiling bewys kan lewer dat die dier nie getatoeëer is nie of verkeerdelik getatoeëer is, sal waarborg 6 geld.
- 2.3.2 Dat alle bulle nie langer as 30 dae voor die veiling deur 'n veearts of geregistreerde veeartstegnoloog as vrugbaar gesertifiseer is in die voorgeskrewe formaat met verwysing na, motiliteit, morfologie en skrotumomtrek nie, geëvalueer en gesertifiseer moet word op die voorgeskrewe evaluasievorm en word deur die verkoper gewaarborg tot 7 kalenderdae na veilingsdatum of in sekere spesiale gevalle, 7 dae nadat die koper aflewering van die bul geneem het. Oorspronklike vrugbaarheidsertifisering moet vir 1 jaar na die veilingdatum by die verkoper beskikbaar wees. Indien die koper binne 7 dae na die veiling 'n vearstsertifikaat toon wat die teendeel bewys (of in spesiale gevalle soos voorheen met die verkoper gereël vanaf die ontvangs van die bul), sal waarborg 6 geld.
- 2.3.3 Enige waarborge rakende die bevriesing van semen sal gemaak word deur 'n afsonderlike ooreenkoms tussen koper en verkoper.
- 2.3.4 Dat alle bulle skoon getoets is vir Trichomoniasis en Vibriose.
- 2.3.5 Dat alle vaars van kalwers wat vir kalfboekregistrasie in aanmerking kom en wat nog nie by die genootskap op rekord is nie, en bulle waarvan koeie in kalf is, asook semen, 'n SNP genotiperingsprofiel op rekord het en dat die bulle geregistreer is.
- 2.3.6 Dat diere wat as dragtig aangebied word as sodanig gesertifiseer is deur 'n veearts of geregistreerde veeartsenykundige tegnoloog en sodanige sertifisering is op aanvraag by die verkoper beskikbaar tot een jaar na die veilingsdatum.
- 2.4 Diere wat verskyn in die katalogus moet volgens die afdeling waarin hul verskyn aan die volgende reëlds voldoen.:
- A) **Gedeelte A van die katalogus is geregistreerde Simbras**
- (1) Oop verse mag slegs tot die ouderdom van 30 maande aangebied word
  - (2) 'n Dragtige vers moet voor 39 maande kalf.
  - (3) 'n Koei sonder 'n kalf aan voet moet dragtig gesertifiseer wees en die verwagte kalfdatum moet nie later as 18 maande na haar laaste kalfdatum wees nie, en so 'n koei moet nie vir meer as 18 maande tussen kalwings oop gewees het nie.
  - (4) CUM-diere moet na registrasie ten minste twee of meer kalwings gehad het, en indien sonder 'n kalf aan voet moet hulle in kalf gesertifiseer wees, en die verwagte kalfdatum mag nie later as 18 maande na haar laaste kalfdatum wees nie, en so 'n koei mag nie vir meer as 18 maande oop wees tussen kalwings nie.
  - (5) Embrioskenkers moet binne 18 maande sedert die laaste spoeldatum in kalf wees.
  - (6) Simbra-bulle moet 22 maande of ouer wees, moet geregistreer wees, dus die S Brand op die linkerskouer dra as waarborg dat die bul aan die minimum fenotypiese rasstandaarde voldoen, 'n 200-dae gewig op rekord het en vaderskap geverifieer is deur DNA-verifikasie.
- B) **Gedeelte B van die katalogus is Simbra Cum verse**
- (1) Teler/verkoper moet die geboortedatum van die dier bevestig het.
  - (2) Oop CUM-verse mag slegs tot die ouderdom van 30 maande aangebied word.
  - (3) 'n CUM-vers wat as dragtig aangebied word, moet voor of op 39 maande oud kalf.
  - (4) Diere wat ingevolge hierdie afdeling

verkoop word, moet duidelik gemerk en getatoeëer wees met die verkoper se kuddeletters, geboortejaar en unieke reeksnommer.

C) Gedeelte C van die katalogus bestaan uit Simbra tipe vroulike diere

- (1) Simbra tipe vroulike diere wat nie aan bogenoemde twee afdelings voldoen nie, kan hier verkoop word.
- (2) Die kwaliteit van die diere moet van so 'n aard wees dat hulle as CUM F0-diere in die Simbra-kuddeboekstelsel opgeneem kan word.

2.5 Indien dragtig gesertifiseerde diere wat verkoop is deur die nuwe eienaars nie in kalf

nie skriftelik bevestig deur 'n geregistreerde veearts of veeartsenykundige tegnoloog laat binne 48 uur na die veiling, sal waarborg 6 geld.

2.6 Indien 'n vroulike dier as oop of nie dragtig nie verkoop word en binne 30 dae na die veiling deur 'n veearts dragtig gesertifiseer is, sal waarborg 6 geld.

2.7 **Waarborg 6:** Indien die nodige bewyse binne die betrokke tydperk skriftelik aan die verkoper verskaf word dat enige van die diere wat gekoop is nie aan die reëls soos hierbo uiteengesit voldoen nie, sal die verkoper, na die keuse van die koper, enige betrokke dier met 'n

DIE RAAD EN PERSONEEL VAN DIE SIMBRA-BEESTELERSGENOOTSKAP

VAN SUIDER-AFRIKA IS VRYGESPREEK TEEN ENIGE EISE VAN KOPERS WAT MAG VOORTSPRUIT UIT VERKOPE OP HIERDIE VEILING. DIE SIMBRA-BEESTELERSGENOOTSKAP WORD VRYGESPREEK TEEN ENIGE SKADE WAT ONS OF ENIGE DERDE PARTY KAN ONDERHOU AS GEVOLG VAN ONVEILIGE GEBREKKIGE PRODUKTE WAT DEUR HULLE VERSKAF WORD.

Ekkehard Pape 082 896 9155

info@steinfurt.co.za | RUSTENBURG (Hartwatergebied)

VLEISSENTRAAI

DIE BESTE BOD THE BEST BID

HOOFKANTOOR / HEAD OFFICE

Anton Vos - 012 460 9916

BOSVELD & LIMPOPO / NAMIBIË / NAMIBIA
Johann Vosser - 015 491 3141/4

MPUMALANGA / GAUTENG / KWAZULU-NATAL
Wessel Meyer - 017 819 1106

OOS-VRYSTAAT / EASTERN FREE STATE
PJ Müller - 058 813 1067

SENTRAAL-VRYSTAAT / CENTRAL FREE STATE
NOORDWES / NORTH WEST / NOORD-KAAP /
NORTHERN CAPE

Allan Sinclair - 051 451 1439

OOS-KAAP / EASTERN CAPE / NOORD-KAAP /
NORTHERN CAPE / WES-KAAP / WESTERN CAPE
Chris Troskie - 041 001 0122

VLEISSENTRAAI EIENDOMME
Andreas Greeff - 072 118 7509

LEWENDEHawe · STOETVEE · SLAGVEE · WILD · ALGEEHELE UITVERKOPINGS · LOSGOED · EIENDOM
LIVESTOCK · STUD STOCK · SLAUGHTER STOCK · GAME · DISPERSAL SALES · MOVABLE ASSETS · PROPERTY

hoofkantoor@vleissentraal.co.za • www.vleissentraal.co.za

Keurings

Keuringsdienas'nkwaliteitwaarborgvanfenotipiese eienskappe vir die koper van 'n geregistreerde dier en verseker dat alle geregistreerde diere aan die minimum rasstandarde in terme van strukturele korrektheid voldoen. Geen dier mag geregistreer word nie tensy dit fenotipies geëvalueer en deur 'n inspekteur volgens die Rasstandarde goedgekeur is nie. Kalfboek verse mag gekeur word vanaf 12 maande en kalfboekbulle mag vanaf 18 maande ouderdom aangebied word vir keuring. Alle bulle moet tydens keuring op die liniére klassifikasiestelsel bepunt word , en die keuring van vroulike diere op die liniére klassifikasiestelsel is opioneel maar word sterk aanbeveel.

Alle bulle wat keuring slaag moet gebrandmerk word met die Simbra "S" Brand op die linker skouer. Diere wat die maksimum ouderdom vir inspeksie naamlik 36 maande oorskry, mag vir inspeksie aangebied word onderhewig aan 'n laat inspeksiefooi. Dit is die verantwoordelikheid van die teler om te verseker dat diere op die regte ouderdomme geïnspekteer word. 'n Teler

wie ontevrede is met die keuring kan (binne 7 dae) 'n appèl aanteken by die Rasdirekteur. Die Rasdirekteur sal dan 'n Simbra keurder aanwys wie die dier binne 14 dae na ontvangs van so 'n appèl weer sal inspekteer. Die appellant sal aanspreeklik wees vir inspeksiekoste van die keurder. 'n Keurder mag nie as 'n keurder van sy eie diere optree nie.

'n Keuring kan deur 'n lid van die geakkrediteerde keurderpaneel uitgevoer word, koste word deur die lid/teler gedra volgens die voorgestelde fooistruktuur, of soos ooreengekom. By enige openbare Simbra-veiling is dit verpligtend dat alle diere binne 30 dae voor die geleentheid gekeur/ geïnspekteer word (bulle bepunt op die liniére klassifikasiestelsel). Indien 'n dier nie inspeksie slaag nie, mag dit onder geen omstandighede die veilingsring binnegaan of te koop aangebied word nie – selfs al was daardie dier voorheen goed gekeur vir registrasie. Dit is die verantwoordelikheid van die teler/verkoper om inspeksies/keurings te reël. 'n Lys van beskikbare keurders is op die Simbra-webwerf beskikbaar.

Faktore wat genetiese vooruitgang bevorder

Die fenotype (wat ons sien) bestaan uit genotipe en die omgewing. U moet almal vertrouwd wees met die formule $P = G + E$. Die doel van 'n stoetteler moet wees om waarde toe te voeg deur prestasie deur middel van genetiese verbetering. 'n Teler het oor die algemeen twee hoof maniere waarop hy kan probeer om die prestasie van die diere te verhoog. Hy/sy kan óf hul genetiese omgewing (E) verbeter óf probeer om hul genetiese samestelling te verander om hul genetiese potensiaal (G) te verhoog. Die verskillende eienskappe van beeste word geneties beheer en geërf deur gene wat basiese oorerlike materiaal bevat. Hierdie gene kan gemanipuleer word om genetiese verbetering te bereik deur óf die frekwensie van gunstige gene of kombinasies van gene deur seleksie te verhoog óf deur nuwe gene in die bevolking in te voeg en sodoende genetiese vordering te fasiliteer.

hoër die seleksie intensiteit, hoe meer genetiese vordering word verwag.

Akkuraatheid: Akkuraatheid is die sterkte van die verhouding tussen ware teelwaarde en die beraamde teelwaarde van diere wat vir seleksie gebruik word. Akkuraatheid van seleksie hang af van 'n aantal faktore. Oorerflikheid is een van hulle, enige stappe wat gedoen word om oorerflikheid te verhoog - om diere eenvormig te bestuur, presiese metings te neem en korrekte kontemporêre groepe te gebruik, sal die akkuraatheid van seleksie verhoog. Hoe hoér die akkuraatheid, hoe meer genetiese vordering word verwag.

Variasie: verduidelik die verskille wat bestaan onder die beste diere vir 'n gegewe eienskap en die swakste diere vir dieselfde eienskap. As daar min genetiese veranderlikheid vir 'n eienskap

Genetiese Vordinger =

Seleksieintensiteit x Akkuraatheid x Genetiese Variasie

Generasie Interval

Die belangrikste faktore wat doeltreffendheid en genetiese vordinger beïnvloed, is soos volg:

Seleksieintensiteit: is die intensiteit waarmee 'n substel diere in 'n gegewe groep gekies word om die volgende generasie te teel. Om met alle diere in die bevolking te teel, sal 'n lae seleksieintensiteit hê, en op sy eie sal dit nie bydra tot genetiese vordinger in die volgende generasie nie. Inteendeel, die identifisering van die top 20% van die kudde en teling met hulle uitsluitlik sou 'n hoë seleksie intensiteit verteenwoordig en dryf genetiese vordinger in die daaropvolgende geslagte. Hoe

is, verwag ons om minder / stadiger genetiese vordinger te sien. Hoe hoér die variasie hoe meer genetiese vordinger.

Generasie interval: word gedefinieer as die gemiddelde ouderdom van die ouers wanneer hul nageslag gebore word en verteenwoordig die tydsinterval tussen geslagte. Hoe korter die generasie interval, hoe vinner is die genetiese vordinger.

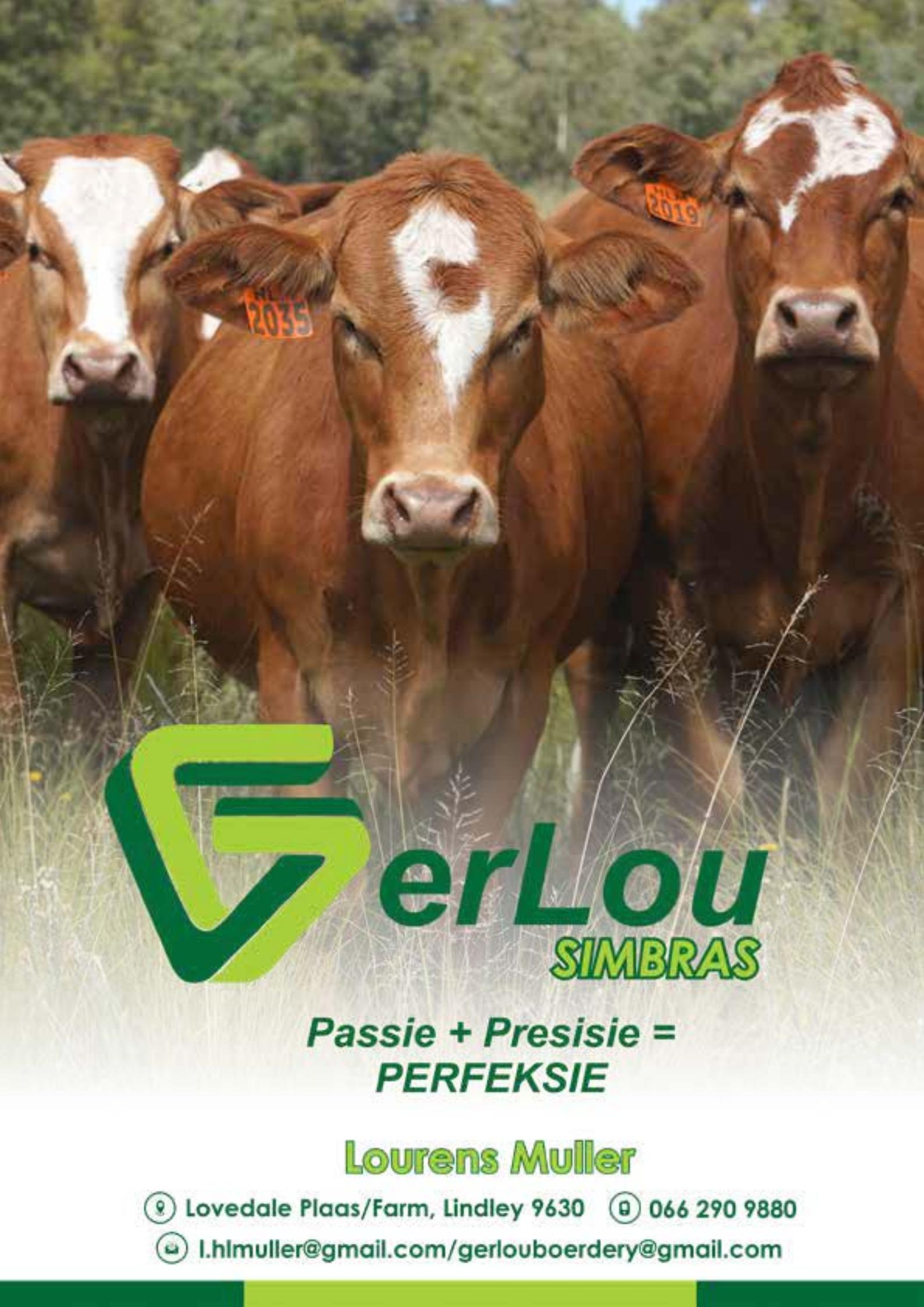
Hierdie basiese formule vorm die "Sleutelvergelyking" vir diereteling en moet altyd in gedagte gehou word.

Geskatte TEELWAARDES & Akkuraatheid

'n BTW is die gemiddelde genetiese waarde van 'n dier as 'n genetiese ouer, dit kwantifiseer die genotipiese waarde wat te wye is aan onafhanklike geen effekte en dus oordraagbare geen effekte. Die BLUP statistiese prosedure wat gebruik word om BTW's te bereken, verwyder die omgewingseffekte van hierdie waarde. BTW's moet altyd oorweeg word met hul akkuraatheid en die huidige rasgemiddelde wanneer keuringsbesluite geneem word. Om BTW's met die rasgemiddelde te vergelyk, gee jou 'n aanduiding van hoe die dier vergelyk met die huidige genetiese vlak vir die ras vir elke eienskap. As ons 'n dier met +25kg BTW vir 200-dag gewig met die rasgemiddelde van +16kg oorweeg, duï dit daarop dat hierdie dier geneties beter is met 9kg (dws 25-16 = 9) as die huidige genetiese vlak vir groei op 200 dae. Dit is ook belangrik om te onthou dat slegs die helfte van 'n dier se BTW op die nageslag oorgedra word. By geboorte bestaan 'n dier-BTW (ongeveer) uit 50% van die vaar BTW en 50% van die moeder BTW vir daardie spesifieke eienskap. Wanneer Breedplan 'n diere-BTW's bereken, word dit in 'n tabelvorm gepubliseer.

October 2021 South African Simbra BREEDPLAN																
	Gestation Length (days)	Birth Wt. (kg)	200 Day Wt. (kg)	400 Day Wt. (kg)	600 Day Wt. (kg)	Mat Cow Wt. (kg)	Milk Wt. (kg)	Scrotal Size (cm)	Days to Calving (days)	Carcase Wt (kg)	Eye Muscle Area (sq cm)	Rib Fat (mm)	Rump Fat (mm)	Retail Beef Yield (%)	IMF (%)	
EBV	-0.6	+2.6	+25	+39	+50	+55	+4	+1.4	-	+24	-1.3	-0.9	-1.1	0.0	-0.1	
Accuracy	45%	75%	72%	69%	71%	60%	41%	68%	-	60%	45%	53%	53%	44%	33%	
Breed Avg. EBVs for 2019 Born Calves Click for Percentiles																
EBV	-0.8	+1.2	+16	+24	+31	+34	+4	+0.7	-1.5	+17	+0.2	-0.3	-0.4	+0.2	+0.0	
Traits Analysed: BWT,200WT,400WT(x2),600WT(x2),SS,FAT,EMA																

**Passie + Presisie =
PERFEKSIE**

Lourens Muller

📍 Lovedale Plaas/Farm, Lindley 9630   ☎ 066 290 9880
✉️ l.hlmuller@gmail.com/gerlouboerdery@gmail.com

Hierdie BTW's gaan gepaard met 'n akkuraatheid wat die verhouding tussen die ware BTW en 'n geskatte BTW weerspieël en bied 'n aanduiding van hoeveel 'n teler op 'n BTW kan staatmaak, en hoeveel risiko daarmee geassosieer word.

Akkuraatheid	Betrouwbaarheid	Risiko
<50%	Laag	Hoog
50-74%	Medium	Medium – Hoog
75-90%	Medium-Hoog	Medium
>90%	Hoog	Laag

Nog 'n nuttige hulpmiddel wat toegepas moet word wanneer 'n dier gekies word, is die BTW Standard Error Graph. Dit beeld BTW's in grafiese vorm uit en die moontlike verandering in 'n dier se BTW's vir elke eienskap. Dit word gedoen deur die akkuraatheid van die BTW en die hoeveelheid data wat vir daardie spesifieke eienskap versamel is, te oorweeg. Die horizontale balk vir elke eienskap vertoon een standaardfout weerskante van die huidige BTW-waarde, wat beteken dat daar statisties 'n 67% kans is dat die ware teelwaarde vir hierdie eienskap binne hierdie reeks sal wees. Dit gee 'n aanduiding van waar 'n dier se ware BTW lê en kan 'n baie nuttige hulpmiddel in seleksie wees, veral vir jonger diere met lae BTW-akkuraatheids.

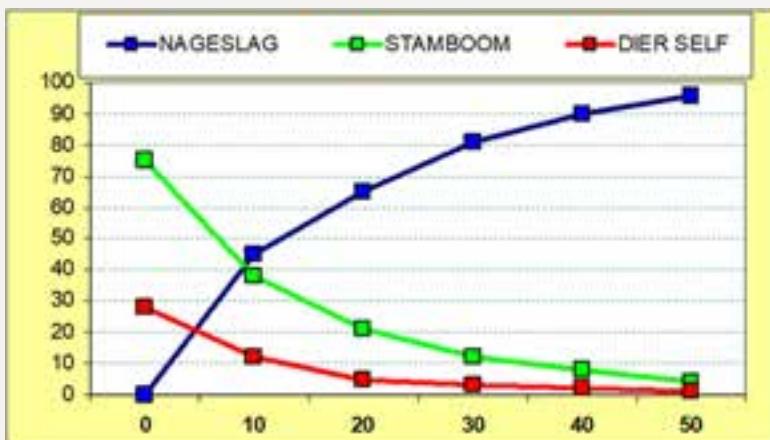

Soos voorheen genoem, vorm prestasierekords die basis waaruit BTW's bereken word, maar meer spesifiek is daar drie bronse van prestasierekords wat benodig word vir akkurate BTW-berekening:

- Stamboom Prestasie
- Eie prestasie
- Nageslag Prestasie

Stamboomprestasie sluit prestasiedata in wat op 'n individu se ouers, sibs en halfsibs versamel is, ens. Eie prestasierekords is die eienskappe wat op die dier self gemeet word, en nageslag prestasierekords is daardie prestasierekords wat op die diere se nageslag versamel is.

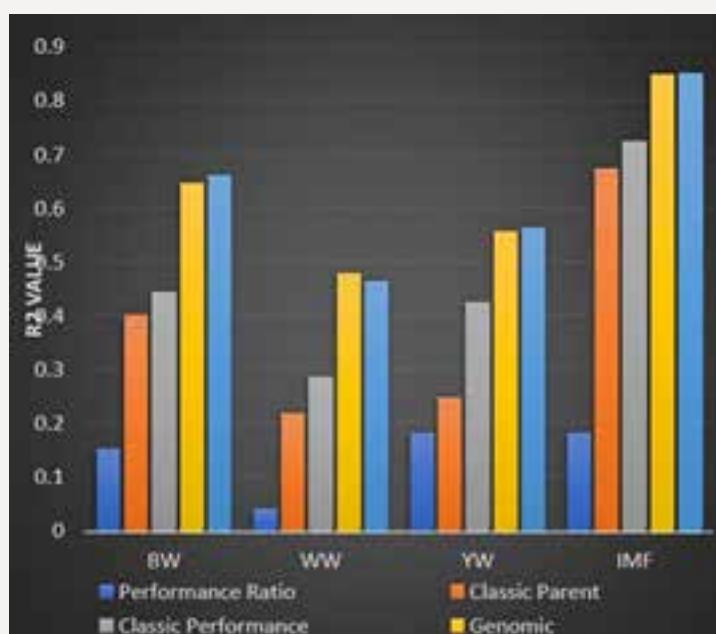

Die grafiek links toon die persentasie bydrae van elke bron van inligting wat teen die aantal nageslagrekords geplot is. Dit kan duidelik gesien word dat namate die aantal nageslagrekords toeneem, minder klem op stamboom- en eie prestasierekords geplaas word by die berekening van BTW's.

Genomika

Die Simbra Genootskap van Suidelike Afrika het aansoek gedoen om deel te neem aan die Beef Genomics Program (BGP) met die volgende ronde (Rondte 2) wat hopenlik in 2022 begin. Die BGP is 'n multi-miljoen-Rand projek befonds deur die Tegnologie en Innovasie Agentskap (TIA) en het begin in April 2015. Die hoofdoel van die projek is om goeie, betroubare data in te samel oor moeilike eienskappe soos voerdoeltreffendheid, karkaseienskappe, moederlike (melkvermoë) en ook op vroulike vrugbaarheid. Terselfdertyd, terwyl hierdie data versamel word, beoog die genootskap om 2000 genotipes te bereik om 'n genomiese genetiese evaluering te kan uitvoer en genomiese beraamde teelwaardes (GBTWS) te verkry.

Genomika is die studie van hoe DNS (genoom) georganiseer en uitgedruk word as eienskappe. Genomika maak gebruik van genetiese merkers (Single Nucleotide Polymorphisms of SNP's) om ons te help om gedeeltes van die chromosoom te verstaan wat sekere eienskappe van belang kan beïnvloed, hoe meer merkers hoe beter is die kans om groot gene op te spoor wat kwantitatiewe genetiese eienskappe beïnvloed. Telerskan versoek dat genotipiese toetse (SNP) op diere uitgevoer word deur hare, bloed, semen of weefselmonsters na die Simbra-kantoor te stuur (Kontak die kantoor vir meer inligting). Vir genomika

om effektiel te wees, moet daar genomiese en fenotipiese data versamel word op duisende diere in 'n verwysingspopulasie. Die Breedplanaalise neem dan die bekende verhoudings tussen fenotipes en genotipes in ag om genomiese teelwaardes te bereken. Genomiese data is gesien om die grootste toenames in akkuraatheid by beraamde teelwaardes te voeg, en wanneer dit kom by moderne tegnologie het genomika die primêre drywer agter genetiese vordering geword. Simbra Telers word aangemoedig om hare / weefselmonsters te neem vir die genotipering van hul diere.

Lid van die

Reggeraai Simbras

Die REG-te
keuse

Like ons op Facebook

Carl Rautenbach
082 456 4991

DNS Die Sleutel tot jou dier se potensiaal

Die vooruitgang in molekulêre tegnologie, veral in genomika, het 'n hele nuwe stel gereedskap tot die beskikking van die boerderybedryf gestel. Met die eenvoudige trek en indiening van sterhare, het die verbruiker nou toegang tot stamboom-inligting, siektestoestande en selfs groei en teelpotensiaal van sy/haar diere.

Die eerste genetiese merkers wat in die veebedryf gebruik is, was bloedtiperings in die 1960s. Die tegnologie het sedertdien oorbeweeg na die gebruik van mikrosatelliete in die 1990s en is stadig maarsekerbesigomoortebeweegnadiestandaard gebruik van enkelnukleotiedpolimorfismes (SNPs). Mikrosatelliete word vandag algemeen gebruik in verskeie veespesies vir ouerskapverifikasie.

'n Enkele merker opsigself, sal nie vir ons kan uitwys wie die ouers van 'n kalf uit moontlike honderde kan wees nie, maar wanneer verskeie van hierdie merkers ingespan word vir analise, raak dit 'n kragtige

gereedskapstuk om unieke profiele vir elke dier op te stel en ouerskap te bevestig. Vir 'n ouerpaar om geverifieer te word, moet beide moeder en vaar elkeen een kopie van die kalf se merker bydra tot die profiel (onderstaande tabel - links). Die kalf in die onderstaande tabel is byvoorbeeld 121 en 139 by merker **BM2113**. Die moeder het kopieë: 121 en 137 beskikbaar. Die vaar het twee kopieë van 139 beskikbaar. Die kalf erf dan sy 121 van die moeder, en sy 139 van die vader. Vir 'n ouerskap om geldig verklaar te word, moet ons dus vir elke kopie van die kalf by elke merker kan sien watter kopie van die moeder en watter kopie van die vaar afkomstig is.

Indien daar 'n mispassing is, word die ouerskap

Merker	Kalf	Moeder	Vaar	Merker	Kalf	Moeder	Vaar
BM1824	180/ 180	180/182	180/180	BM1824	180/ 190	180/182	182/182
BM2113	121/ 139	121/137	139/139	BM2113	121/ 139	121/137	139/139
ETH10	211/ 211	211/217	211/211	ETH10	211/215	209/217	211/211
ETH225	151/154	150/154	140/151	ETH225	151/154	150/154	140/151
ETH3	121/125	117/121	117/125	ETH3	121/125	117/121	117/125
INRA23	208/214	208/208	214/214	INRA23	208/216	208/208	214/214
SPS115	248/254	248/254	248/248	SPS115	248/254	248/254	248/248
TGLA122	137/149	137/137	143/149	TGLA122	137/149	137/137	143/149
TGLA126	115/115	115/115	115/117	TGLA126	115/115	115/115	115/117
TGLA227	87/97	87/93	77/97	TGLA227	87/97	87/93	77/97
TGLA53	154/166	154/172	166/176	TGLA53	154/166	154/172	166/176

as nie-geldig verklaar. Die bostaande tabel (op regterkant) demonstreer mispassings tussen die kalf en genomineerde ouers. By merker BM1824, is die kalf 180 en 190. Die 180 kon vanaf die ma afkomstig wees. As ons egter die kalf se 190 by die pa soek, sien ons hy het dit nie in sy profiel beskikbaar nie. Die pa val dus op hierdie merker as moontlike ouer uit. By merker **INRA23**, is die kalf 208 en 216. Die ma kon moontlik die 208 vir die kalf gegee het. Die kalf kort nou 216 vanaf die pa. Die pa het egter slegs 214 om te gee, dus val pa op hierdie merker uit. Vir hierdie passing, word dus net die ma as geldige ouer aanvaar.

Die hooffunksie van hierdie DNS profiele is ouerskapbepaling en identiteitsverifikasie. Dit is belangrik om ouerskappe te verifieer vir die volgende redes:

- Meer **akkurate teelseleksies**. Nuwe tendense in diereproduksie-sisteme neig om produsente aan te moedig om groter getalle diere per plaas te produseer in reaksie tot omgewingsbeperkings. In hierdie tipe opset word verskeie diere met mekaar geteel op dieselfde dag of gee geboorte op dieselfde dag, wat kan lei tot stamboom opnamefoute.
- **Genetiese verbetering** van die populasie weens meer akkurate ekonomiese teelwaardes – deur die korrekte ouers se data in die berekening te inkorporeer.
- Identifisering van bulle wat oor- en onderpresteer in die stoet.
- Identifisering van probleembulle in die stoet – dié wat tot kalwingsprobleme of mutasies in die stoet lei.
- Stel jou in staat om diere teen 'n hoër pryste te verkoop omdat stambome geverifieer kan word.

Binne die DNS, kan ons ook na enkelgeen oorerwings kyk. Hierdie sal kenmerke wees wat deur 'n enkele geen beheer word, en sluit in kenmerke soos: pelskleur, bespiering of poenskop, maar ook skadelike mutasies soos pompes, osteopetrosis of ontwikkelingsduplicerings. Hierdie kenmerke volg die basiese reël van oorerwing: Daar is twee kopieë van hierdie geen betrokke by elke kenmerk. Die kalf erf 1 kopie van moeder en 1 kopie vanaf die vaar oor. Die hoof redes vir enkelgeen kenmerke toets is dat

telers eerstens vir spesifieke uiterlike kenmerke wil selekteer (en dus moet weet watter variante die ouers beskikbaar het); en tweedens dat jy wil voorkom dat daar ressessiewe, negatiewe mutasies by jou diere insluip. 'n Voorbeeld hiervan is wanneer jy graag swart pelskleur in jou beeste wil teel. Jy wil jy weet of enige van hulle draers van rooipels sal wees. Alhowel die swart kleur dominant bo rooi is, kan ressessiewe gene nogsteeds deurglip. Wanneer twee swart beeste geteel word waar elkeen 1 kopie van die rooi variant dra, is daar 'n 25% kans dat jou kalfie 'n rooi pels sal hê. Daarom, as telers vir 'n spesifieke kenmerk wil teel, is dit goed om te weet watter variante jy mee begin.

Telers moet ook natuurlik op die uitkyk vir negatiewe mutasies wees, wat kan lei tot siektestoestande of verwronging. Alhoewel diere gesond kan vertoon, mag hulle ook moontlik draers van ressessiewe toestande wees. Wanneer 'n boer dan daardie twee diere onwetend bymekaar sit, is daar 'n kans dat die verwekte kalf beide hierdie negatiewe variante, 1 van ma en 1 van pa sal oorerv, en dan self deur die toestand geaffekteer sal wees. Telers hoef egter nie diere uit hul kuddes te verwyder wanneer die dier 'n draer status het vir 'n ressessiewe mutasie nie. Al wat dit beteken, is dat daar kophou moet word om nie draers met draers te teel nie. Dit sal in werklikheid nadelig vir 'n kudde se diversiteit en gesondheid wees as jy skielik te veel diere uit die teelprogram verwyder. Hoe minder diere daar is, en hoe minder gene is daar om op die ou end te herkombineer, hoe kleiner gaan die diversiteit van die kudde raak en hoe meer probleme gaan jy op die ou end hê.

Die laaste brokkie inligting wat ons vanuit DNS kan verkry, is die veelvuldige geen kenmerke – dié kenmerke wat onder beheer van verskeie gene staan. Hierdie kenmerke is nie maklik om uit te pluis of om voor te toets nie, huis omdat daar soveel gene gelyk by die uitdrukking van die spesifieke kenmerk betrokke is. Aanvanklik was dit kenmerke waarvoor genetici glad nie kon toets nie, en moes ons van bloedlyn data afhanglik wees om te voorspel hoe die kenmerke hulself in die volgende generasies sou uitdruk. Met die aanvangs van beraamde teelwaardes voorspel, het ons geen manier gehad om die dier se ware genotipe te bepaal nie. Die berekening agter

ONS DOELWIT

By Kamab streef ons daarna om voortrefflike genetiese materiaal te produseer wat in enige Suider-Afrikaanse beesvleisproduksiestelsel gebruik kan word om DIE WINS VAN DIE PRODUSENT TE VERHOOG.

PROFEIT DEUR PRESTASIE

WANNEER
KAMAB GENETIKA
GEBRUIK WORD,

word genetika van een van die oudste, grootste en mees gemete Simbra-stoeterye in Suider-Afrika ingespan. Ons is trots op ons beproefde en bewese genetika.

KONTAK ONS KANTOOR

Tel: +264 62 503732 or +264 81 447 7204

Diethelm & Katja Metzger

Selfoon: +264 81 128 9017

diethelm@kamab-simbra.com

Nikolai & Nikki Metzger

Selfoon: +264 81 200 4028

nikki@kamab-simbra.com

www.kamab-simbra.com

TESTED | RELIABLE | SUPERIOR

**Venema
Broers
Simbra**

100%
SIMBRA

GENETICA | GENETICS

PIRELL 2020

**MAAK SUKSES
JOU TWEEDE
NATUUR**

RICHARD VENEMA 073 381 2423

hierdie waardes moes staatmaak op die data van kumulatiewe stambome, asook die fisiese kenmerke wat tydens evaluasies aangeteken was vir die diere.

Die eenvoudigste manier om te dink aan hierdie berekeninge is dat die kalf se ekonomiese teelwaarde die som van die helfte van ma se EBV en helfte van pa se EBV waarde sal wees. Alhoewel dit eenvoudig klink, is daar is baie faktore wat in ag geneem moet word wanneer hierdie waardes bereken word.

Die krag met tradisionele EBVs lê daarin dat hierdie waardes se akkuraatheid oor tyd verbeter word met die toevoeging van addisionele inligting, soos die toevoeging van die kalf se fenotipes soos wat dit volwasse word, asook die kalf se nageslag fenotipes wanneer jy met daardie dier begin teel. Dit is dan ook met tyd, dat ons sien hoe vol sibbe se EBV waardes van mekaar begin verskil. Die belangrike ding om hier in ag te neem, is dat hierdie tradisionele EBVs baie tyd neem om saam te stel. Die sleutel tot genetiese vordering is egter die vermoë om akkurate besluite vinniger te kan neem. Die enigste manier om vinniger besluite oor die diere te kan neem, is om genetiese uitslae by hierdie berekeninge te voeg. Hierdie genotipiese data kan dus nou by tradisionele EBVs insluit word om sodoende die EBVs in genomics verrynkte EBVs te omskep.

Hoekom dit belangrik vir produsente is om hul diere genomics te laat toets:

- Daar is 'n toename in akkuraatheid van die tradisionele EBVs. Hoe meer akkuraat die EBV waardes is, hoe meer gerus kan jy wees in die diere wat jy vir jou teelprogramme selekteer. Indien die diere aan kommersiele telers verskaf word, kan hierdie verbeterde waardes op die ou end vir jou in staat stel om beter kiente diens te voorsien, want jou kans is beter om vir die koper 'n dier te kan voorsien wat aan hulle behoeftes gaan voldoen.

- Deur genomiese teelwaardes by die EBVs in te sluit, lewer dit 'n vinniger genetiese omset. Met tradisionele EBV waardes, moet data oor 'n lang tydperk bymekaargemaak word voordat akkurate voorspellings gemaak kan word oor of die dier lonend sou wees of nie. Wanneer jy egter die kalfie genomics kan laat toets, en daardie waardes tot die uitwerk van sy EBV kan toevoeg, kan jy al vroeër in die kalf se leeftyd besluit of dit vir jou lonend gaan wees om verder tyd en geld in hierdie kalfie te belê.
- Dit stel jou ook in staat om nou al'n voorspelling te maak vir kenmerke, soos bv marmering of vrugbaarheid, wat eers baie later in die dier se lewe gemeet sou kon word. Jy kan dus besluit wat om met hierdie bul/vers te maak, voordat hulle reeds geneties tot jou kudde bygedra het.

Vertroue in ouerskap is 'n sleutelkomponent om 'n plaas se kuddeverbeteringsplan na die volgende vlak te neem. Een van die grootste uitdagings vir boere gedurende kalfseisoen is die tyd wat nodig is om kalfbesonderhede konsekwent vir 'n volgehoue tydperk te monitor en akkuraat aan te teken. Ouerskapverifikasie word ook veral belangrik wanneer veelvuldige bulparings in 'n stoetgebruik word. Nie net lig dit probleempairings en goeie passings uit nie, maar DNS-toetse kan kalftyd baie makliker maak om te bestuur, omdat jy met sekerheid die ouerskappe kan verifieer, sonder om daar te wees om elke geboorte aan te teken. Genomika moet as 'n addisionele gereedskapstuk gesien word wat toegevoeg kan word tot jou boerstrategie. Dit behoort saamgesnoer te word met jou teelobjektiewe, jou tradisionele EBVs, jou plaasbestuurplan en voedingsprogramme om so kummulatief vir jou die meeste inligting te voorsien sodat jy ingeligte besluite kan neem en op die ou end van die dag die beste waarde vir jou geld uit jou boerdery kan kry.

KWALITEIT GENETIKA
GERUGSTEUN DEUR INTEGRITEIT

JAARLIKSE TRIFECTA VEILING,
1ste Dinsdag in Augustus

FACEBOOK

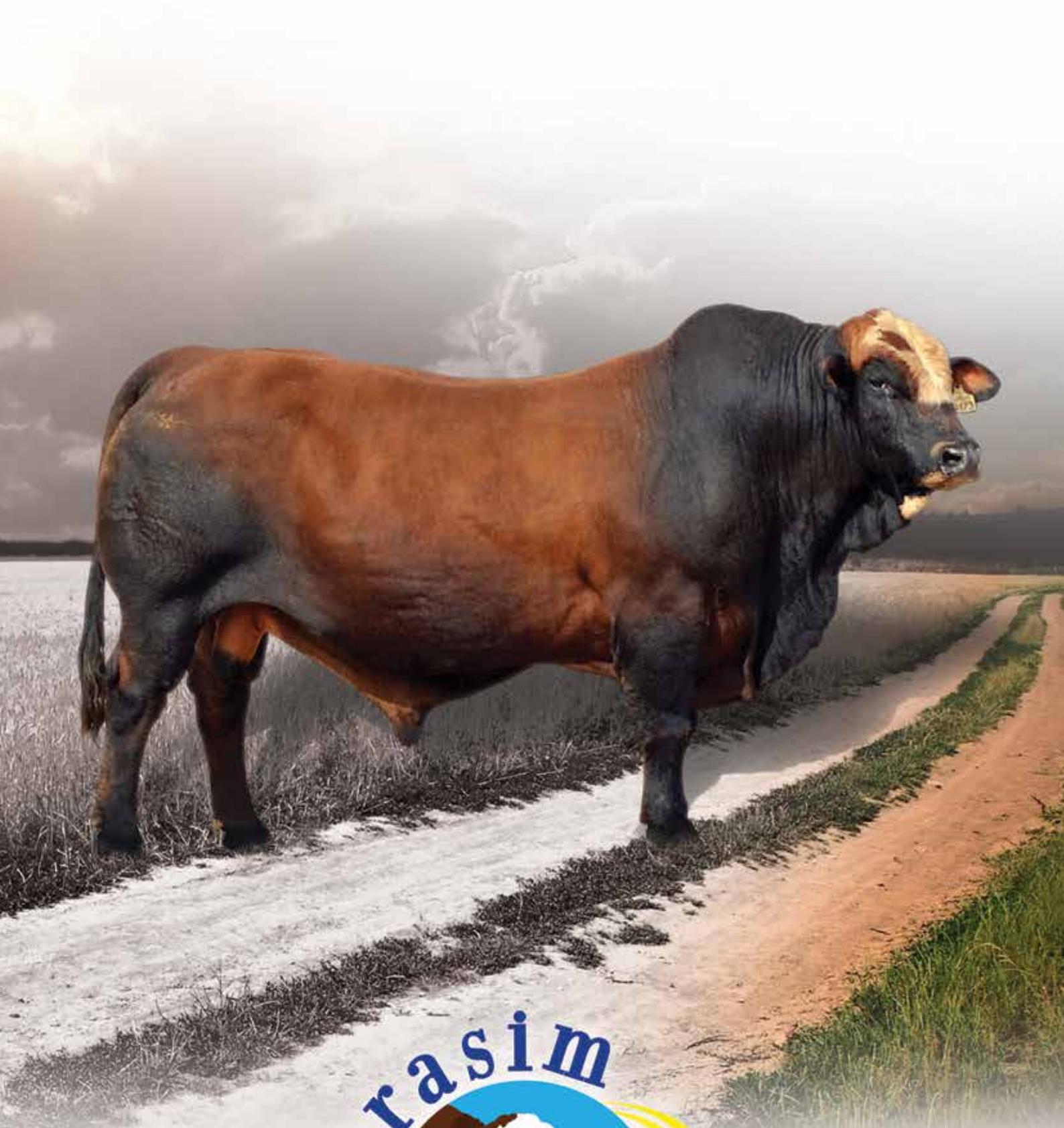

Trifecta Simbra Group

INSTAGRAM

@trifecta_simbra

KONTAK
Willie Lubbe
082 850 2587
Kobie Doman
073 374 3933

Lid van die
Trifecta groep

Rumbasimbra

BREEDT FAMILIE
+264 (0)81 245 6624

BLESS IS MORE!!